د هر بالغ شخص ضرورت

پټې مسئلې

هغه مسئلې چې عموماً یې
خلق په پوښتنه کولو شرمیږي

مرتب

فضل امین حقاني

نیازي کتب خانه

نور الله نیازي
0313-9090423

فَسْئَلُوْٓا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ

د هر بالغ شخص ضرورت

پټې مسئلې

هغه مسئلې چې عموما يې خلق په تپوس کولو شرميږي

مرتب

فضل امين حقاني

بسم الله الرحمن الرحيم

د کتاب پېژندګلو:

د کتاب نوم: **بهې مسئلې**

مرتب فضل امين حقاني

د چاپ وار: ورومبے ځل

د چاپ کال: جنوري 2020ء

ناشر: نيازي کتب خانه سردار پلازه اکوړه خټک

شمېر: 1100 ټوکه

د موندلو درګ:

نيازي کتب خانه سردار پلازه اکوړه خټک

0313 9090423

فهرست

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

نحمده ونصلي على رسوله الكريم . په ژوند کې د مسائلو د اهميت نه څوک انکار کولې شي په څلویښتو ساعتونو کې مونږ ډېرې شپېږه مسائلو سره مخامخ کيږو چې هغه عموما د انسان په علم کې وي يا د علماء کرامو نه معمول شي او عمل پرې کولې شي خو ما مشاهده کړې ده چې هغه مسئلې چې د هغې د تپوس کولو سره انسان شرميږي د هغو د معلومولو نه پرهيز کولې شي. ترڅو پورې چې کوم خلق د شرم پرواه نه کوي او د معلوملو کوشش يې کوي نو په هغوی باندې هم د تپوس کولو په وخت کې خوله راځي . او کله کله ژبه هم نخلي. خو اکثره خلق يې تپوس نه کوي او په ګناه کې اخته کيږي . او دا مسئلې عموما د تپوس نه کولو د وجې نه پټې مسئلې جوړيږي د ډير وخت نه مې خواهش ؤ چې دغه شان مسئلې راجمع کړای شي . کومې چې په کتابونو کې جدا جدا موجودې دي الحمد لله اوس دا مجموعه ستاسو مخې ته ده په دې کې دی الله زمونږ د مدرسې استاذ محترم مولوي انور کمال صيب ته جزائے خير ورکړي چې دوی زما ډير مدد او کړلو . د علماؤ کرامو په خدمت کې درخواست او عرض دی . که په دی مسئلو کې څه غلطي په نظر راشي. نو ما ته دی ضرور خبر راکړي. انشاءالله بيا دپاره به دا غلطي لرې کوؤ . الله تعالی دې کتاب ته مقبوليت ورکړي. او لوستونکو ته دې د پوره فائدې اخستلو توفيق ورکړي. او مونږ دپاره دې يې د دواړو جهانونو دپاره د ثواب ذريعه جوړه کړي

بنده محمد نعيم

د پاکې او ناپاکې مسئله

د داسې ناپاکه اوبو استعمال چې دري واړه اوصاف ئې د نجاست د وجې نه بدل شوي وي، يعني خوند، بوئ، او رنګ، ئې بدل شوي وي، د داسې اوبو استعمال هيڅ قسم ته صحيح نه دي، نه ئې خاوروته ورکول صحيح دي او نه ئې په خاوره کې اچول صحيح دي، که دري واړه اوصاف ئې نه وي بدل شوي نو خاورو ته ئې ورکول يا په خاوره کې ئې اچول صحيح دي خو په داسې خاورو سره جومات جوړول نه دي پکار.

ابهشتي زيور يولسمه حصه کتاب الطهارت ص ۱۴

په غلې (جوارو غنمو وغيره) باندې د غويانو د چلولو په وخت کې که متيازې اوکړي نو څه حکم ئې دی؟

د غلې د غوبل کولو په وخت کې که غويان په غله باندې متيازې اوکړي، نو د ضرورت د وجې نه معاف دي يعني غله پرې ناپاکه کيږي نه. او که ددې وخت نه علاوه ئې پرې متيازې اوکړې نو غله په ناپاکه شي ځکه چې دلته ضرورت نشته. ابرتې حواله ص ۱۷

په ميوو کې چې کوم چينجي وي د هغې حکم

د ميوو وغيره چينجي پاک دي خو خوړل ئې صحيح نه دي، که ساه پکې راغلې وي ابرتې حواله

دخوړلو څیزونه چې خراب شي نو څه حکم لري

که د خوړلو څیزونه خراب شي. نو ناپاکه کیږي نه. لکه غوښه، حلوه وغیره خو که نقصان د وجې نه ئې خوړل صحیح نه دي
ایرتې حواله ص ۱۸

د پیو د راویستو په وخت کې که بچه پکې پریوزي

د شودو د لوشلو په وخت کې که په شودو کې د چیلۍ بچه یا د غوا میخې ګندګي د پچې په اندازې سره پریوزي نو معاف ده. په شرط ددې چې د پریوتلو نه سمدستې روستو ئې اوباسي. او که د پیو د ویستلو نه علاوه په څه بل وخت کې پکې پریوزي نو بیا پرې ناپاکه کیږي. ایرتې حواله ص ۱۹

د وړو او لویو بولو نه چې کوم بخارات او چتیري د هغې حکم

عموماً چې کله انسان د یخنۍ په موسم کې متیازې یا غل کوي نو د هغې نه د لوګي په شکل کې بخارات اوچتیږي. او سړي په دیکې شک کیږي. نو په بهشتي ګوهرکې یې د ردالمختار په حوالې سره دا بخارات پاک لیکلي دي. احواله بالا ص ۱۱

د متیازو د وړو وړو څڅکو څه حکم دی

په نورالایضاح کې په باب الانجاس والطهارت کې لیکلي دي وعفى رشاش بول كرؤس الابر، د متیازو وړې قطرې چې د ستنې د سر برابر وي معاف دي.

ناپاکه خيز په اوبو کې د پريوتلو د وجې نه د اوبو نه چې کومې څڅکې او جتې شي د هغې حکم

که يو ناپاکه خيز په اوبو کې پريوتو او د اوبو نه څڅکې اوجتې شوې او په چا باندې پريوتې . نو هغه پاکې دي تر کومه پورې چې د نجاست اثر په دې قطرو کې نه وي ابهشتي گوهرص ۱۰]

د تشناب په لوټه کې چې کومې ناپاکه اوبه وي د هغې د پاکولو طريقه

د تشناب د لوټې په اوبو کې که شک وي نو په دې لوټې کې دې دومره اوبه واچولې شي چې اوبهيگي. نو لوټه که ناپاکه وي پاکه به شي

نجاست که اوسوزي نو لوګې نې پاک دی

نجاست که اوسوزې نو لوګې نې پاک دی. اوکه هغه لوګې سره تينګ شي او څه خيز ترې جوړکړې شي، نو هغه خيز پاک دی. لکه نو شادرچې د نجاست د لوګي نه جوړيګي. ابهشتي ګوهر]

په ناپاکې باندې د ګرد حکم

په نجاست باندې چې کوم ګرد وغيره وي هغه پاک دی. په شرط ددې چې د نجاست اثر په ګرد کې ښکاره شوې نه وي احواله بالا]

د حلال خناور ګندګي پاکه ده

د حلال خناور ګندګي پاکه ده تر څو چې مانده شوې نه وي
احواله بالا]

په کومو ځایونو کې واړه او لوی بول کول مکروه دي

د سپوږمۍ یا نمر طرف د ورو یا لویو بولو کولو په وخت کې مخ کول یا شاه کول مکروه دي همدغه شان د نهر یا تالاب (ډنډ) وغیره په غاړه متیازې وغیره کول مکروه دي، که څه هم نجاست پکې نه پریوزي همدغه شان د داسې ونې لاندې چې خلق ترې لاندې کیني. جومات او عیدګاه ته دومره نژدې چې بدبویې ئې مونځ کونکو ته تکلیف ورکوي. په مقبره اوهدیره کې داسې ځای کې چې هلته خلق اودس (چاراندام) یا غسل کوي ... ... کې د هوا په طرف په سوري کې . لارې ته نژدې یا قافلې ... خه اجتماع ته نژدې متیازې کول مکروه تحریمي دي احواله بالاص ۱۱)

د متیازو وغیره په وخت کې د کومو کارونو نه ځان ساتل پکار دي

خبرې کول. بغیر د ضرورت نه ټوخې کول. آیت شریف. حدیث شریف یا د برکت والا څه څیز لوستل. داسې څیزونه چې هغې باندې د الله تعالی یا نبي صلی الله علیه وسلم یا دعا پرې وي د ځان سره وړل. البته که داسې یو څیز په جیب کې وي یا تعویذ وغیره په کپړه کې بند وي نو کراهت پکې نشته. بغیر د ضرورت نه په ملاسته یا ولاړې متیازې وغیره کول. په ښي لاس باندې استنجا کول ددې ټولو کارونو نه ځان ساتل پکار دي احواله بالاص ۱۱)

د اودس بیان

د هوا وتونکي سرې خوب باندي اودس نه ماتیږي

که یو سړی ته د خروج ریاح (هوا وتلو) مرض وي. نو د ده په خوب سره اودس ماتیږي یا نه ماتیږي په دیکښې دوه قوله دي. علامه شامي حبیب وائي چې د اخیر صحیح دا چې اودس نې نه ماتیږي [فتاوی دارالعلوم دیوبند ص ۱۲۴]

وینه د توکانړو نه زیاته وي نو اودس ماتیږي

که د یو سړي د غاښونو نه وینه راځي نو که وینه د ث نه ډیره وي نو په دې صورت کې اودس ماتیږي [حواله بالا ص ۱۲۲]

د ښځې د سینې نه د پیو په وتلو سره اودس نه ماتیږي

د ښځې د سینې نه د پیو (شیدو) په وتلو سره اودس نه ماتیږي [حواله بالا]

د مالوچو د وچې نه که د متیازو قطره باهر راؤنوځي نو اودس نه ماتیږي

که چا د یرې وچې نه مالوچ په خپله شرمگاه کې کیښود. د دې نه روستو د مثانې نه د متیازو قطره خارجه شوه. او بهر راتلله نو اودس نه ماتیږي، او که د مالوچو په بهرنی حصه اثر ځرګند شو نو اودس ماتیږي [حواله بالا ص ۱۲۸]

ښځې ته په لاس لګولو سره اودس نه ماتيږي

که خاوند ښځې ته لاس اولګوي يا ښځه او خاوند خپلو کې ذکر او فرج شرمګاه، ميلاؤ کړي او په مينځ کې د کپړې وغيره څه رکاوټ نه وي نو اودس نه ماتيږي [حواله بالاص ۱۲۹]

د ماشوم د مونځ په حالت کې شيدې څکل

که يوه ښځه د مونځ په حالت کې ماشوم ته شيدې ورکړي. نو اودس يې نه ماتيږي. البته مونځ به فاسد شي

[حواله بالاص ۱۳۰]

د اودس په حالت کې په ښځه باندې د شهوت نظر کولو سره اودس نه ماتيږي

که يو يا اودسه سړي ښځې ته د شهوت په نظر سره او کتل نو اودس يې نه ماتيږي. خو شرط دادې چې مذي وغيره ترې خارجه شوې نه وي [حواله بالاص ۱۳۰]

د اودس کولو په وخت د هوا ايسارول

که د اودس په حالت کې يا د مونځ په حالت کې چا هوا ايساره کړه، او خارجه نه شوه نو اودس او مونځ يې صحيح دې.

[حواله بالاص ۱۳۵]

شرمګاه ته لاس لګولو سره اودس نه ماتيږي

شرمګاه ته کتلو يا لاس لګولو سره اودس نه ماتيږي

[حواله ص ۱۳۵]

د خنزير د ويښتانو نه د جوړ شوي برش حکم

د خنزير د ويښتانو نه د جوړشوي برش متعلق که دا يقين وي . چې د اد خنزير د ويښتانو نه جوړ شوي دي نو ددې استعمال د مسلمانانو د پاره حرام دی. او چې کله ددې به ديې پاندې برسلز يا ددې شان بل لفظ ليکلې وی اکفايت المفتي ص ۱۳۲

که هوا د شرمګاه دمخکې طرف نه اوځي

که هوا د مخکې د طرف نه اوځي. نو اودس نه ماتيږي. خو څنګه بنځه چې د وږو او غټو بولو لاره ئې يوه شوې وي نو هغې د پاره احتياطي اودس کول پکار دي اخيرالفتاوي ص ۴۰۹

د سلسل بول والا د اودس او د کپړو د طهارت مسئله

چې کوم سړې معذور وي . او هروخت ورته د متبازو قطرې راځي چې يو ځل اودس اوکړی نوبيا که قطرات ورته راشي. نو اودس بې نه ماتيږي خو د بل وخت د مونځ د پاره به بل اودس کوی

احواله بالا ص ۲۳

سړی معذور کله جوړيږي، د معذور څه حکم دی، سړی به د معذور د حکم نه کله اوځي

چې کوم سړی معذور وي مثلا بولو قطرې ورله راځي. يا د کيس مريض وي. يا باربار ورله وينه راځي. نو د داسې سړي د اودس به باره کې به دري خبرو ځان پوهه کړئ. سړی معذور کله جوړيږي. د معذور څه حکم دي. د معذور د حکم نه به کله وځي: سړی معذور

حلته جوړيږي چې کله په هغه باندي د يو مونځ مکمل وخت داسې تير شي. چې هغه ته دومره وخت پکې ميلاؤ نشي. چې اودس اوکړي او فرض مونځ اوکړي مثلا د سحر د مونځ وخت په لس کم پنځه بجې داخليږي تر شپږنيمو پورې پاتې کيږي. نو په دي ټول وخت کې ده ته دومره وخت ميلاؤ نشي. چې دې پکې اودس اوکړي. او فرض مونځ اوکړي. چې که هم داسې وخت پرې تيرشي.نو دا سړی شرعا دمعذوريه حکم کې داخليږي

د معذور حکم

د معذور دپاره حکم دادی چې د هر مونځ په وخت کې په دې اودس کوي. او ددې مونځ په وخت کې په دې اودس باندي فرض. واجب. نفل وغيره کولې شي

د معذور د حکم نه به کله وځي

چې کله په معذور باندي د يو مونځ مکمل وخت داسې تيرشي. چې يو ځل هم ورته عذر پيدا نشي. نو شرعا داد معذور د حکم نه او وتو. او په ده باندي د عام صحت منده خلقو احکام جاري کيږي

د معذور د کپړو حکم

داسې معذور سړی چې د متيازو قطرې ورله راځي. يا وينه ترې لګه لګه بهيږي. که دومره وخت ورته نه ميلاويږي چې کپړې ووينځي. او اودس اوکړي او مونځ نه فارغ شي. بلکې کپړه پنځلو. اودس او مونځ نه فارغيدلو نه مخکې ورته دوباره

وینه یا متیازې راځي او کېږې ناپاکه کېږي، نو شرعا داسې سړي ته د کپړو پاکول ضروري نه دي. او که د ومره وخت ورته میلاو یږي چې کپړې پاکې کړي او اودس او مونځ اوکړي نو بیا ورته کپړې پاکول ضروري دي

د سیلان په مرض کې داودس د حفاظت تدبیر

داسې ښځه چې د شرمګاه نه ئې اوبه بهیږي هغې ته ترکومه پورې چې مونځ کې د اودس د ماتیدو یقین نه وي. نو مونځ یې کیږي، بلکې داسې ښځې ته پکار دي چې په شرمګاه کې مالوچ وغیره کیږدي. چې اوبه پکې جذب شي. ترکومه پورې چې د مالوچو هغه حصه چې کومه د شرمګاه د کول (غونډ) سوري نه بهر وي. په هغه باندي لوندوالې څرګند شوې نه وي. نو اودس به نه ماتیږي
(احسن الفتاوی ص ۸۰)

د بواسیرو د وجې نه وتونکي وینه

د بواسیرو د وجې نه وتونکې وینه په بواسیرو کې د مخرج (دنا پاکې د وتلو ځای) نه بهر مسې او د مسو په جرړو کې زخم وي ددې چې کوم لوندوالې یا وینه راځي. او په کپړو باندې لګیږي نو ددې حکم د مفتي په قول مطابق دادی چې ته پرې اودس ماتیږي . او نه پرې کپړې ناپاکه کیږي (خلاصه من کفایت المفتي ص ۳۱۲)

دبواسیروپه مسو باندې د تیلو لګولو وخت لاندې ګوته داخلول

د بواسیرو په مسو باندې د تیلو لګولو په وخت کې که لنده ګوته به مخرج کې داخله کړې شي، نو اودس پرې ماتیږي او که به مخرج

کې تیل دننه اولګول شي، او تیل بهر راووځي، نو اودس پرې ماتیږي ځکه چې دا تیل ناپاکه دي، او که داتیل مخرج ته نږدې په کېږو اولګي، نو په دې سره به کېږه ناپاکه شي، لهذا په صورت دادې چې د تیلو لګولو نه روسته ظرفونه په ښه شان پاک کړې شي، بیا که د تیلو اثر په کېږې باندې ظاهره شي، نو کېږې به ناپاکه شي [امداد الاحکام ص ۳۴۸]

که د یو سړي د روستو شرمګاه څه حصه بهر راووځي

که د یو سړي د مشترکې حصې روستو شرمګاه څه حصه بهر راووځي ، نو په دې سره اودس ماتیږي، برابره خبره ده، چې دا حصه پخپله دننه لاړه شي، یا په څه لرګي، لاس یا کېږې سره دننه کړلې شي

مني که بغیر د شهوت نه اووځي نو اودس ماتیږي

مني که بغیر د شهوت نه خارج شي، نواودس پرې ماتیږي، مثلا چا بوج اوچت کړو، یا دلوړ ځای نه راپریوتو ،او ددې وجې نه مني بغیر د شهوت نه راووځي، نو اودس پرې ماتیږي [بهشتي ګوهرص ۱۳]

د مني، مذي او ودي تعریف

مني هغه ټینګه اوبه ده چې شهوت سره د احتلام یا د جماع په وخت کې راووځي، مذي هغه نرۍ شان اوبه ده چې شهوت سره راووځي، او ودي هغه خړرنګې اوبه ده چې د متیازو نه روسته راوځي

که د مشترکه حصې نه چینجي راوځي نو اودس ماتیږي

که د دبر د غټو یو لو ځای، نه چینجې راوځي نو اودس پرې ماتیږي [خیر الفتاوی ص ۲۵]

د غسل بيان

په ځان ته ځای کې بربنډه غسل کول جايز دي. البته سر پټول افضل دي (احسن الفتاوی ص ۳۱)

په غسل کې د مصنوعي غاښونو حکم

که چا داسې غاښونه لګولي وي چې اوباسلې نشي. نو بغير د اوباسلو نه ئې غسل کيږي (حواله بالا ص ۳۱)

د جنابت په حالت کې سلام

د جنابت په حالت کې سلام کول. مصافحه کول. او خوراک څکل جايز دي، البته د خوراک نه مخکې خلې ته اوبه اچول بکار دي
(حواله بالا ص ۳۲)

بغير د غسل کولو نه دوهم ځل کوروالې کول

د يو ځل کوروالي کولو نه روسته بغير د غسل کولو نه دوهم ځل کوروالې کول صحيح دي. خو غسل يا اودس يا کم از کم استنجا کول افضل او مستحب دي (احسن الفتاوی ص ۳۵)

د جنابت په حالت کې ويښته او نوکان پريکول

د جنابت په حالت کې ويښته او نوکان پريکول مکروه دي. خو د قراينو نه مکروه تنزيهي معلوميږي (حواله بالاص ۳۸)

د جنابت په حالت کې د ذکر او تلاوت حکم

د جنابت په حالت کې کلمه طيبه، درود شريف، او هر قسم ذکر کول جايز دي. البته د قران کريم تلاوت کول ناجايز دي

[احسن الفتاوي ص ۳۸]

په غسل کې غرغره فرض ده که صرف خولې ته اوبه اچول

په غسل کې داسې خولې ته اوبه اچول فرض دي. چې ټولې خولې ته اوبه اورسي. او غرغره کول د روژه دار نه علاوه نورو ته سنت دي. [فتاوى ديوبند ص ۱۴۰]

د جنابت په غسل کې کمځې پرانستل ضروري دي

د ښځې د سر ويښتان که سره تړلي شوي وي او کمځې ئې تړې جوړې کړې وي نو دا پرانستل او ويښتان لوندول په غسل کې ضروري نه دي. بلکې د ويښتانو ويخونو ته اوبه رسول کافي دي. او که ويښتان ئې پرانستلې وي نو لندول ئې ضروري دي

[حواله بالا ص ۱۴۵]

کېږې سره په دخول کولو د غسل حکم

د سړي حشفه د اله تناسل سرد ښځې په مخصوص اندام کې داخل شي. نو غسل فرض کيږي. برابره خبره ده چې مني وتلي وي او که نه وي وتلي. که خاوند او ښځې دواړو کبرې اچولې وي او مذکوره صورت پيښ شي. يعني خاوند خپل ذکر په کبره کې اونغاړي. او بيائې د ښځې په شرمگاه کې داخل کړي. نو احتياط دادی چې

غسل اوکړي، په درمختار کې دي «الاحوط الوجوب» یعني احتیاط دادي چې غسل واجب دی. احواله بالا ص ۱۴۹]

د کوروالي نه روسته سمدستي غسل کول ضروري نه دي

د کوروالي نه سمدستي روسته غسل کول بهتر دي. خو که څه لږ شان تاخیر اوشي، نو څه ګناه نه ده. [احواله بالا]

مني که په لاس سره بنده کړې شي نو څه حکم يې دی

که چا احتلام، د شیطان دهوکه کول، بند کړو. او روسته بغیر د شهوت نه قطرې خارجې شوې، نو دامام ابویوسف په نز باندې غسل نه واجبیږي. او د امام صاحب او امام محمد په نزد غسل واجبیږي. او په همدیکې احتیاط دی. [احواله بالا ص ۱۵۰]

که د ښځې نه مني اووتله

که د ښځې نه د سرو په شان په شهورت سره مني اووتله. نو په ښځه هم غسل واجبیږي [احواله بالا]

په ګوته داخلولو سره غسل نه واجبیږي

که سړي قصدا د ښځې د متیازو په ځای کې ګوته داخله کړه، په دې حالت کې په ښځه باندې غسل نه واجبیږي. [احواله بالا]

که نابالغه د بالغې جینۍ سره کوروالي اوکړي

که نابالغه هلک د بالغې جینۍ سره کوروالي اوکړي، نو په بالغه جینۍ باندې غسل واجب دی. او که هلک ددې قابله وي، چې

کوروالې اوکړي یعني بلوغت ته نژدې وي. او شهوت ورته راځي نو غسل پرې واجبیږي، همدغه شان که بالغ سړی د نابالغې جینۍ سره کوروالې اوکړي نو په سړي باندې غسل واجبیږي. او که جینۍ مراهقه وي یعني بلوغت ته نژدې وي نو په دې هم غسل واجبیږي
(فتاوی دیوبند ص ۱۵۲)

که د غسل نه روسته مني خارج شي نو ایا غسل واجب دی؟

که د چا مني نرۍ او ترمه وي.او د متیازو کولو نه روسته غسل اوکړي. او بیا بقیه مني خارج شي. نو ددې تفصیل په شامي کې داسې دی. که د متیازو کولو نه روسته انتشار باقي وي یعني ذکر نې ولاړ وي، او مني خارج شي . نو دویم غسل واجب دی، او که انتشار باقي نه وي او مني خارج شي. نو غسل واجب نه دی. ځکه چې د غسل د وجوب دپاره د مني په شهوت سره وتل ضروري دي. که څه هم د مني وتل په شهوت سره نه وي خو د ضرورت په مواقعو کې د مني په شهوت سره وتلو باندې فتوی ده (حواله بالا)

دجنابت سمدستي د حیض راتلل

که یو سړي د خپلې ښځې سره کوروالې اوکړو او سمدستي ښځې ته حیض (د ښځو مخصوصه بیماري) شروع شوه. نو په دې ښځه باندې د جنابت غسل واجب نه دی، چې کله د حیض نه پاکه شي. نو غسل به کوي (حواله بالا ص ۱۵۴)

زنا، اغلام بدفعلي کولو سره هم غسل واجبیږي

په زنا کولو سره.او همدغه شان په لواطت کولو سره غسل واجبیږي.

تواطت د سري د بل سري سره به فعلي کولو نه وايي.

احواله بالا ص ۵۱۴)

دخوب نه د بيداره کيدونه وروسته په مخوص اندام باندې لوندوالې ليدل

که يو سړې د خوب نه بيداره شو .او په خپل ذکر،شرمګاه، باندې ئې لوندوالي اوليدو. او ده ته يقين دې چې احتلام نه دې شوي يا ياد نه دې او دا لوندوالې د مذي ؤ. او د مني اثر په بدن بالکل نه ؤ. نو په دې صورت کې غسل واجب نه دې احواله بالا ص ۱۵۵)

په خوب کې د ښځې سره کوروالي اوکړو خو انزال نې اونشو، چې بيداره شو نو د متيازو نه روسته سپينې قطرې راغلې نو څه حکم لري

زيد په خوب کې د يوې ښځې سره کوروالي اوکړو. خو تراوسه انزال نه دې شوې چې زيد بيداره شو. چې کله ئې متيازې کولې . نو روسته سپينې نرمې قطرې د شرمګاه نه خارجې شوې. نو په دې صورت کې په زيد غسل واجب نه دې احواله بالا ص ۱۵۵)

په غسل کې د فرج خارج وينځل فرض دي

په فرض غسل کې د فرج خارج وينځل ضروري دې فرج داخل نه اوبه رسول ضروري نه دي. د فرج خارج او فرج داخل وضاحت مخکې تير شوې دې (احسن الفتاوى ص ۳۷)

خناورو سره بدفعلي کولو کې بغير دانزال نه غسل نه واجبيږي

که چا د خناور سره بدفعلي اوکړه، او انزال ئې اوشو نو غسل واجب دې بغير د انزال نه غسل نه واجبيږي [خير الفتاوی ص ۷۹]

صغيره غير مشتهاتې سره کوروالي کولو باندې غسل نه واجبيږي ترڅو مه چې انزال نه وي شوې

که يو سړي د وړې جينۍ سره کوروالي اوکړ خو انزال ئې اونشو، نو غسل نه واجبيږي، ځکه چې دا د خناورو سره يا د مړې ښځې سره د بدفعلي کولو مشابه دې [حواله بالا۷۹]

په کومو صورتونو کې غسل واجبيږي

که سړي يا ښځې ته په خپل بدن يا کپړو باندې د بيداره کيدو نه روسته لوندوالي معلوم شي. نو په ديکې ډير صورتونه دي، او په اوو ۷ صورتونو کې غسل فرض کيږي

يقين يا غالب گمان وي چې مني ده او احتلام ورته يا دوي

يقين وي چې مني ده او احتلام ورته يا دنه وي

يقين وي چې مذي ده او احتلام ورته ياد وي

شک وي چې مذي ده که مني، او احتلام ورته ياد وي

شک وي چې مني ده يا ودي، او احتلام ورته يا دوي

شک وي چې مذي ده که ودي، او احتلام ورته ياد وي

شک وي چې مذي ده که ودې او که مني. او احتلام يا دوي؛ نو په دې صورتونو کې غسل فرض دې

د بيداره کيدلو نه روسته په کپړو باندې لوندوالي اويني، نو په

لاندېنو صورتونو کې غسل فرض نه دې

يقين وي چې مذي ده او احتلام ورته ياد نه وي

شک وي چې مني ده که ودي او احتلام ورته ياد نه وي.

شک وي چې مذي ده که ودي او احتلام ياد نه وي.

يقين وي چې ودي ده او احتلام ورته ياد نه وي

شک وي چې مني ده که ودي او که مذي، او احتلام ياد نه وي، البته په رومبني او دويم او پنځم صورت کې احتياطي غسل واجب دي که څوک غسل اونکړي او مونځ وکړي نو سخته ګناه ده

[حواله بالا ص ۱۷]

د انجکشن په ذريعه سره د ښځې په رحم کې ماده منويه رسولو سره غسل واجب کيږي که نه

د انجکشن په ذريعه سره که د ښځې په رحم کې مني واچول شي. نو که ښځې ته شهوت راشي. نو د غسل وجوب راجح دې او که بالکل شهوت نه وي نو غسل نه واجبيږي. خو په غسل کولو کې احتياط دي که دا عمل ډاکټريا خاوند اوکړي نو د شهوت راتلو زيات ګمان دي لهذا په دې صورت کې د غسل واجب کيدل راجح او معتبر دي خو د ډاکټر نه دا عمل کول قطعا حرام دي. د ضرورت په وخت کې بغير د خاوند نه د بل چانه دا عمل نه دي کول پکار

[فتاوى رحيميه ص ۳۵۴]

چې د کوم سړي خصيې کټ وي د هغه حکم

د کوم سړي خصيې چې کټ شوي وي د ده د ذکر (شرمګاه) مخکني حصه (سر) که د ښځې په فرج کې يا د سړي په روستنې حصه کې

داخله شي، نو غسل په دواړو واجب کیږي، که دواړه بالغه وي، وګرنه چې کوم بالغه وي په هغه واجب کیږي. ابهشتي ګوهر ص ۱۲]

که د يو سړي د ذکر سرګټ شوی وي نو څه حکم ئې دی

که د یو سړي د خاص اندام سرکټ شوی وي نو د ذکر باقي حصه به د ذکر د پوره حصې سره اعتبار او اندازه اوکړې شي که دبقیه ذکر نه د خشفې په مقدار داخل شوه نو غسل واجب کیږي او که د دې نه کم وي نو نه واجب کیږي. احواله بالاص ۱۲]

که يو سړې خپل شرمګاه په کپړه کې اونغاړي او داخله ئې کړي نو څه حکم ئې دی

که یو سړی خپل خاص اندام په کپړه وغیره کې اونغاړي او د ښځې په مخصوص اندام کې ئې داخل کړو نو که ګرم والې محسوس شي، نو غسل واجب دې خو احتیاط به دیکې دې چې که ګرموالې محسوس شي او که نشي . نو غسل فرض کیږي احواله بالاص ۱۲]

که يو سړې د خپلې شرمګاه د سر د خشفې نه کمه حصه داخله کړي نو څه حکم لري

که یو سړي د شرمګاه د خشفې نه کمه حصه داخله کړه نو غسل نه واجبیږي. رحشفه د شرمګاه ګول سرته وائي. احواله بالاص ۱۷]

شرمګاه د ښځې په نوم کې داخلول

که یو سړي خپل خاص اندام د ښځې یادسړي په نوم کې داخل کړي، او مني خارج نشي. نو غسل نه واجب کیږي احواله بالاص ۱۸]

ښځه منې په خوب کې ليدل

که يوې ښځې منې په خوب کې اوليدله چې خارج کيږي او د منې وتلو لذت هم ورته محسوس شي، خو په کپړو کې لوندوالې يا بل څه اثر نه معلوميږي نو غسل فرض نه دې [حواله بالا ص ۱۸]

که ښځه په خپله شرمګاه کې ګوته داخله کړي

که يوې ښځې په خپله شرمګاه کې ګوته داخله کړه يا ډاکټر پکې داخله کړه. که دا کارد علاج دپاره وي. اوپه ښځه کې شهوت پيدا نشي. نو صرف په ګوته يا لاس داخلولو سره غسل نه واجب کيږي او که ښځه د شهوت د غلبې د وجې نه د خوند حاصلولو دپاره دا کار اوکړي او خاوند پکې ګوته داخله کړي نو د بعض فقهاؤ په نز غسل واجب کيږي. اودې قول ته مختار هم ويلي شوي دي. لهذا په دې صورت کې به ښه خبره داده . چې ښځه غسل اوکړي په دې کې احتياط دې. او که د ښځې منې خارج شي نو بيا يقينا غسل واجب کيږي. [فتاوى رحيميه ص ۱۳۵]

د حیض او نفاس بیان

دحیض، نفاس او استحاضې وضاحت

[۱] حیض هغه وینه ده، چې داسې ښځې د رحم نه وځي، چې بیماره نه وي، نه ئې حمل وي او نه د نا امیدۍ عمر ته رسیدلې وي یعنې بالکل بوډۍ نه وي،

[۲] نفاس هغه وینې ته وایي، چې د اولاد د پیدا کیدو نه وروسته خارجیږي.

[۳] استحاضه هغه وینه ده، چې د حیض په موده کې د دریو ورځو نه کمه یا د لسو ورځو نه زیاته راځي، یا دنفاس په موده کې دڅلویښتو ورځو نه زیاته راځي.

د حیض په حالت کې کوروالي کولو سره کفاره لازمیږي که نه

د حیض (مخصوص بیماري) په حالت کې د ښځې سره کوروالي کول حرام او ډیره لویه ګناه ده، په داسې کس باندې توبه کول لازم دي، او یو دینار یا نیم دینار صدقه کول مستحب دي.

[دارالعلوم دیوبند ص ۲۰۲]

د حیض نه روسته د غسل نه مخکې جماع کول

که حیض په لسو ورځو ختم شي، نو د غسل کولو نه مخکې کوروالي کول صحیح دي، که څه هم د غسل نه روسته ښه دي، او که د لسو ورځو نه کم خو د عادت موافق په شپږو یا اوو ورځو کې وینه بنده شوه، نو بیا کوروالي کول هغه وخت صحیح دي چې ښځه

غسل او کړي یا کم نه کم دومره وخت پرې تیر شي، چې غسل اوکړي، کالي واچوي، او مونځ شروع کړي، یا په نورو الفاظو کې په داسې اوایو، چې د مونځ وخت د حیض د ختمیدو نه روسته تیر شي. او مونځ د ښځې په ذمه لازم شي. احواله بالا ص ۲۵۷]

د ښځې د حیض په حالت کې ذکر کول

ښځې دپاره د حیض او نفاس په حالت کې وظیفه لوستل، تسبیح او تحلیل ویل او د قران آیاتونه د دعا په نیت سره ویل جایز دي

احواله بالا ص ۲۵۸]

د بچي د پیداکیدو نه روسته تر کومه پورې کوروالې منع دي

چې د کومې ښځې بچې پیدا شي، د هغې د نفاس موده زیاته نه زیاته څلویښت ورځې ده. نو که یوې ښځې ته په دې څلویښت ورځو پورې کوروالې نشي کولې او د څلویښتو ورځو پرلبې کمه اوزیاته وینه راځي، نو کوروالې ورسره تر څلویښتو نه روسته جایزه ده. او په نفاس کې کمه موده معلومه نه ده. نو که د یوې ښځې وینه د څلویښتو ورځو نه مخکې ختمه شوه. نو د غسل نه روسته ورسره کوروالې کول جایز دي. احواله بالا ص ۲۵۹]

د داسې بچي د ولادت نه روسته وینه راتلل، چې د هغې اندامونه پوره نه وي جوړ شوي

د بعضو ښځو حمل د وخت نه مخکې ضایع کیږي نو که د بچي اندامونه مثلاً ګوتې، نو کان او ویښتان وغیره جوړ شوي دي، نو دا سقاط (حمل پریوتو) نه روسته راتلونکې وینه په نفاس کې شمار

کیږي. البته که ترو سه یې اندامونه وي جوړ شوي نو بیا دا وینه په نفاس کې نه شمارکیږي اوس که په دې وینه باندې د حیض تعریف صادق راځي نو حیض به شمارل کیږي وګر نه استحاضه به وي
[خیر الفتاوی ص ۱۴۰]

د حایضې سره د مباشرت صورت

د حیض په حالت کې بغیر د حائل (رکاوټ) نه د زنګنونو نه تر نامه پورې بدن نه نفع اوخوند اخستل جایز نه دي. او که په دې بدن باندې کپړه وي نو بیا کوروالي نه علاوه د لاس وغیره لګولو اجازت شته [حواله بالا ص ۱۴۱]

د مستحاضې حکم

هغه ښځه چې وخت په وخت ورته لږه وینه راځي. او په مینځ کې د پینځلسو ورځو وقفه نه راځي. نو هغه ښځه به د خپل بیمارۍ تاریخ محفوظ کړي. ددې تاریخ نه لس ورځې روسته به د هغې د پاکۍ زمانه شروع کیږي. بیا ددې نه پینځلس ورځې روسته به د بل حیض وخت شمارکیږي په مینځ کې وینه راځي که نه راځي. په هر حالت کې به دا حساب وي ددې حساب مطابق کومه زمانه د پاکۍ وي د هغې مونځونه به قضاء راوړي. دا حکم د هغه ښځې دې چې د هغې د حیض ترتیب خراب شوې وي. او اوس ورته کله پینځه ورځې کله شپږ ورځې وینه راځي. مطلب دا چې د پینځلسو ورځو نه کمې وقفې سره وینه ورته راځي. [احسن الفتاوی ص ۷۳]

د حیض په حالت کې احرام تړل

ښځه دَ حیض په حالت کې احرام تړلې شي. خو هغه دوه رکعته

مونځ به نه کوي او د حج یا عمرې نیت به اوکړي او تلبیه به او وایي
[ستاسو مسائل او د هغې حل ۹۰]

ښځې که د حیض د وجې نه طواف زیارت اونکړو

طواف زیارت د حج اهم رکن دې تر کومه پورې چې چا دا طواف نه وي کړې. نو نه خو حج پوره کیږي. او نه خاوند ښځه د یو بل دپاره حلالیږي. چې کومې ښځې ته د طواف زیارت په ورځو کې حیض شروع شي. هغې ته پکار دي چې تر پاکیدلو پورې د مکې مکرمې نه نه ځي. بلکې د پاکیدلو نه روسته طواف زیارت اوکړي. او بیا بیرته لاړه شي. که د دې د بیرته تلو تاریخ مقرر وي نو بدل دې یې کړي. که د طواف زیارت نه بغیر د مکې نه راغله نو حج یې نه کیږي او نه د خپل خاوند دپاره حلالیږي تر کومه چې بیرته لاړه نشي او طواف زیارت اونکړي او تر کومه پورې چې طواف زیارت اونکړي د احرام په حالت کې به وي خو چې کوم سړې د طواف زیارت بغیر د مکې نه راغلو هغه ته پکار دي چې د نوي احرام تړلو بغیر دې مکې ته لاړ شي. او طواف زیارت دې اوکړي د تاخیر د وجې نه په ده باندې دم لازمیږي. احواله بالا ص ۱۴۸]

د ختانیتو په میلاویدو سره روژه نه ماتیږي

که یو سړي په روژه کې د ورځې خپله ښځه ښکل کړه. یا ئې غاړه واخیستله یا ئې یو بل سره ختانین مس کړل. چې شهوت پیدا شو. بیا دواړه جدا شول نو روژه نه ماتیږي البته خوان سړي ته دا مې کول ښه خبره نه ده احواله بالا ص ۲۰۷]

د روژې په حالت کې ښکلول

د روژه دار د پاره خپلې ښځې ښکلول جایز دي خو د ځوان سړي د پاره داسې کول ښه نه دي، ځکه چې کیدې شي کوروالی ترې اوشي. [حواله بالا ص ۴۱۲]

د ذکر په دخول سره روژه ماتیږي

د ذکر په فرج (د ښځې مخصوص اندام) کې داخلولو سره روژه ماتیږي مني خارج شي او که نه. قضا او کفاره دواړه لازمیږي.
[حواله بالا ص ۴۱۷]

په لاس سره مني خارجول مفسد صوم دي

په لاس سره مني خارجولو سره روژه ماتیږي او قضا لازمه ده. (البته داکار ډیر قبیح عمل دې او لویه ګناه لري) [حواله بالا]

د ښکلولو د وجې نه انزال کیدل

که چا د روژې په حالت کې ښځه ښکل کړه، او مني ئې خارج شوله، نو روژه ئې ماته شوه او صرف قضا پرې لازمه ده.
[حواله بالا ص ۴۲۰]

که روژه دار قصدا کوروالی اوکړي

که د روژې په میاشت کې روژه دار قصدا د ورځې کوروالې اوکړي، نو قضا او کفاره دواړه لازمیږي. [حواله بالا ص ۴۱۹]

د ښځې سره کیناستلو باندې انزال کېدل

که يو سړي روژه دار د رمضان په مباشرت کې د خپلې ښځې سره کیناستو او د کمزورۍ د وجې نه ئې مني خارجه شوه نو صرف قضا به کوي احواله بالا جلد ۲ ص ۴۲۲

په بدفعلي کولو سره قضا او کفاره دواړه لازميږي

که چا په روژه کې د هلک سره لواطت (بدفعلي) اوکړه او انزال هم اوشو نو قضا او کفاره دواړه لازميږي احواله بالاجلد ۲ ص ۴۲۴

په لواطت کې که صرف حشفه غايبه شي، نو څه حکم دی

په لواطت (بدفعلي) کې که صرف د شرمگاه سر غايب شي، او انزال اونشي، نو بيا هم قضا او کفاره دواړه لازم دي.

احواله بالا ج ۲ ص ۴۲۸

د څناور سره بدفعلي کول

څناور سره بدفعلي کولو باندې صرف قضا ده اخيرالفتاوی ج ۲ ص ۲۵

د روژې په حالت کې په فرج کې دواني لګول

د روژې په حالت کې د ورځې د ښځې په خپله شرمگاه کې مرهم وغيره لګول جايز دي روژه نه ماتيږي چې په شرمگاه کې زخم وي البته په فرج داخل کې دوايي رسيدلو سره روژه ماتيږي

احواله بالا ج ۴ ص ۴۱۸

مذي وتلو سره روژه نه ماتيږي

که په روژه کې د چاه نه مذي خارجه شي نو روژه نه ماتيږي

[ج۴ ص ۵۱۴]

که د روژې خيال نه وي او کوروالې اوکړي ددې نه روستو صبح صادق شي نو دروژې څه حکم دی

چانه چې د روژې څه خيال نه ؤ يائې دا خيال وؤ چې شپه لا پاتې ده او جماع ئې شروع کړه يائې خوړل څکل شروع کړل او ددې روسته چې څنګه د روژې خيال شو ورته او چې څنګه صبح صادق کيدو سمدسي د کوروالي نه جدا شو. يائې نورې د خپلې خولې نه اوغورځوله. که څه هم مني د جدا کيدو نه روسته خارج شول نو روژه نه ماتيږي او دا انزال به د احتلام په حکم کې وي

[حواله بالا ص ۱۰۲]

په روژه کې د ښځې شونډې په خوله کې نيول

د ښځې وغيره شونډې د روژې په حالت کې په خوله کې نيول، او مباشرت فاحشه، د ښځې او سړي شرمګاه په خپلو کې ميلاؤ شي بغير د دخول نه، په هر حال کې مکروه دي. برابره خبره ده چې دانزال يا جماع يره وي که نه وي [حواله بالا ص ۱۰۲]

که په روژه کې په هيره سره جماع اوشي

که چا په روژه کې په هيره سره کوروالې اوکړو نو روژه يې نه ماتيږي [نورالايضاح ۱۴۰]

د خپلې ښځې توکانړي تېرول

د خپلې ښځې یا ملګري توکانړي تېرولو سره روژه ماتیږي . قضا او کفاره دواړه لازمیږي. احواله بالا ص ۱۴۳

که چا روژه کې مړي یا ځناورسره جماع اوکړه

که چا د مړي سره جماع اوکړه. یا ئې خپل ذکر خیته پوري اومګلو یا ئې څوک ښکل کړو. او انزال ئې اوشو. نو صرف قضا لازمیږي احواله بالاص ۱۴۲

د ښځې د روژې په حالت کې په شونډو سرخي لګول

ښځې ته د روژې په حالت کې په شونډو سرخي لګول جایز دي. البته که خولې ته د تلو خطره وي نو بیا مکروه دي
احسن الفتاوی ج ۴ ص ۴۲۴

دحایضې په رمضان کې خوړل څکل

که کومې ښځې د حیض د وجې نه روژه نه وه نیولې نو خوړل څکل ورته جایز دي خو : نورو مخامخ دې یې نه خوري. او که د ورځې په څه حصه کې ، حیض ، پاکه شوه. نو د روځې بقیه حصه د روژې دارو په شان تیرول واجب دي. احواله بالاج ۴ ص ۴۲۸

د کفارې په روژو کې که حیض شروع شي

که ښځې د کفارې روژې نیول شروع کړل او په مینځ کې ورته حیض راغلو. نو د حیض راتلل په کفارې څه اثرنه کوي د حیض ختمیدلو نه سمدستي روسته دې روژې نیول شروع کړي. دغه شان دې بیله

پسې شپیته روژې اونیسي. که د حیض ختمیدو نه روسته یې یو
ورځ هم ناغه اوکړله. نو بیا به د شروع نه شپیته روژې نیسي.
[حواله بالا ص ۵۵۲]

که ښځې په شرمګاه کې د ګوتې داخلول مفسد صوم اوګڼړل او خوراک څکاک یې اوکړو

په فرج (شرمګاه) کې د وچې ګوتې داخلول روژه نه ماتوي. البته ګوته وچه وي که لمده وي. چې په فرج کې یې داخله کړي او بیا پوره ګوته یا څه حصه بهر کړي او بیایې دننه کړي نوروژه ماتیږي صرف قضا به کوي ددې روسته خوړلو څکلو باندې هم کفاره نشته.
[حواله بالا]

د بچي پیداکیدو د تکلیف د وجې نه روژه ماتول

که یوې ښځې ته د بچي د پیداکیدو تکلیف شروع شي نو که په دې صورت کې د روژه نیولو نه ښځې یا بچي ته د نقصان غالب ګمان وي نو روژه ماتول جائز دي صرف قضا واجب ده. د داسې خطرې نه علاوه روژه ماتول ګناه ده. کفاره به لازمیږي البته که په همدغې ورځ دنمر ډیدونه مخکې بچې پیدا شونو کفاره به ساقطه شي [حواله بالا ج ص ۴۵۲]

په دوائي سره حیض بندول او روژه نیول

که ښځې دوائي اوخوړه او حیض یې بند شو. او دغه شان یې د رمضان پوره روژې اونیوې نو صحیح دي. څکه چې کله حیض

شروع نه وي نو روژه صحيح ده. شرعاً په داسې کولو باندې پابندي نشته. خو شرط دادی چې که دا عمل د ښځې د صحت دپاره مضر نه وي نو جائز دې (استاسو مسائل او د هغې حل ج ۳ ص ۱۵۲)

Scanned with CamScanner

دنکاح بیان

دنکاح دپاره ایجاب او قبول یو خل کافي دي

یو خل په ایجاب او قبول سره نکاح کیږي دري خله ویل د پختګی او مضبوطوالي دپاره دي. چې چا اول چې خپله جینی مې درکړه دیته ایجاب وائي. او چې بل اوائي ما قبوله کړه دیته قبول وائي.

استاسو مسائل او د هغی حل

د ګواهانو نه بغیر نکاح نه کیږي

په نکاح کې دوه ګواهان ضروري دي چې د هغوی مخامخ ایجاب او قبول اوشي. که ګواهان موجود نه وي نو نکاح صحیح نه ده.

احواله بالا ج۲ ص ۴۲۰

یو سړی د هلک او جینی دواړو له طرفه ایجاب او قبول کولې شي

چې کوم سړی یا هلک او جینی دواړو له طرفه وکیل یا ولي وي که هغه د ګواهانو په مخکې اوائي چې ما فلانی جینی فلانې هلک ته ورکړه. نو نکاح صحیح ده. احواله بالا ج۴ ص ۱۵۴

د نابالغه جینی او هلک نکاح صحیح ده

د نابالغه هلک او جینی نکاح د هغوی د ولي په ایجاب او قبول سره صحیح ده او چې بالغ شي. نو که نکاح پلار یا نیکه کړې وي نو دوی ته د رد کولو اختیار هم نشته. احواله بالا ج۵ ص ۱۵۷

دبالغ کېدو سم سمدستي د نکاح د ردکولو اختيار

په نابالغې کې نکاح کول نه دي پکار، بلکې د دوی د بلوغت نه روسته ددوی د رجحان خيال ساتل پکار دي، خو بعضې وخت مور او پلار د شفقت د وجې نه په نابالغې کې نکاح کوي نکه شريعت دغه نکاح جايز گرځولې دې. تفصيل ئې دادې چې د پلار او نيکه نه جينۍ او هلک په نابالغې کې د کړي شوي نکاح د رد کولو اختيار نشته البته د عدم موافقت په صورت کې هلک طلاق ورکولې شي. او جينۍ خلع کولې شي، اوکه د نابالغه نکاح د پلار او نيکه نه علاوه بل چا کړې وي، نو بيا د بلوغت نه سمدستي روسته د ردکول اختيار شته. د رد کولو تفصيل دادې چې په کوم مجلس کې دوی بالغه شي. په هم هغه مجلس کې په سمدستي اوائي چې دا نکاح نه منو، او که په دې مجس کې يې رد نه کړو. د مجلس تر ختميدو پورې خاموشه ؤ. نو نکاح به پوره شي. بيا روسته د ردکولو اختيار نيشته (حواله بالا)

د پيرۍ سره نکاح صحيح دي که نه

د انسان د جينيه (پيرۍ) سره نکاح شرعا صحيح نه دي.

(فتاوی ديوبند ج۷ ص ۱۵۱

چې په کومه ښځه پيريان وي د هغې سره جماع

که د چا په ښځه باندې جنيه (پيرۍ) وي او دغه سړی په دغه حالت کې ورسره جماع کوي چې په ښځه يې پيرۍ راغلې وي. نو دا کوروالې جايز دی، او دا کوروالې د جينۍ (پيرۍ) سره زنا نه ده.

(حواله بالا)

د داسې ښځې سره نکاح کول چې سینې یې ښکاره راوتلې نه وي

خنثی رهیجرا، که مشکل وي نو نکاح ورسره صحیح نه دې، او که غیر مشکل وي نو که سړی وي نو د ښځې سره اوکه ښځه وي نو د سړي سره یې نکاح جایز ده. احواله بالا۱

چې د کومې ښځې په شرمګاه کې دخول نه کیږي

چې د کومې ښځې په رحم کې هډوکې وي او جماع ورسره نه شي کیدلې نو نکاح ورسره جایز دي احواله بالاج۷ ص ۱۵۳۱

که د یوې جینۍ د بکارت پرده په توپ وهلو سره ختم شي نو څه حکم یې دی

که د یوې جینۍ د بکارت پرده په توپ وهلو سره یازیات حیض راتلو سره یا د زخم د وجې نه یا ډیر وخت په کورکیناستلو د وجې نه ختم شوې وي، نو په دې ټولو صورتونو کې به دغه جینۍ د باکرې په حکم کې وي ددې د نکاح د اجازت په وخت کې خاموشه کیدل اجازت شمیرل کیږي، د خبرو ضرورت یې نشته

احواله بالا ص ۳۱۴۱

په دوه ښځو کې د انصاف طریقه

که د چا دوه یا ډیرې ښځې وي برابره خبره ده. چې دواړه باکرې وي یعنې نکاح یوځل هم مخکې چرته نه وي شوې، یا ثیبې وي، یایوه باکره وي او بله ثیبه وي. نو په دوی کې په انصاف سره تقسیم راجب دی، د شپې تیرولو په مقدار کې خاوند ته اختیار دی، که

ځواري نو يوه يوه شپه دې مقرره کړي يا دوه دوه يادري دري يا که ښځې دينه په زياتو شپو راضي وي نو ګناه پکې نشته. او دا برابري او انصاف صرف په شپه تيرولو کې دې په کوروالي کې نه دی
(هدايه ص ۳۴۹)

د داسې سړي سره نکاح چې نامرد وي څه حکم لري

که يوې ښځې د يوسړي سره نکاح اوکړه. خو داسړی عنين (نامرد) ؤ. او دې ښځې د جدا والي مطالبه اوکړه. نو دوخت حاکم او بادشاه به خاوند ته ديو کال مهلت د علاج د پاره ورکړي. ددې کال ابتدا به د هغه وخت نه شروع کيږي چې کله ښځې مقدمه پيش کړې وي نو که داسړی په يو کال کې په علاج سره ياد الله تعالى په فضل سره د جماع قابله شو. او د ښځې سره ئې کوروالى اوکړو. نو څه خبره نشته. او که د يو کال نه روسته هم د جماع لائق نه ؤ. نو د وخت قاضي به د ښځې په مطالبې سره په دواړو کې تفريق (جداوالې) اوکړي. او دا تفريق به طلاق بائن شمارل کيږي. او که دې سړي د خپلې ښځې سره خلوت صحيحه نه وي کړې. نو تفريق په صورت کې به نيم مهر لازميږي. د يو کال مهلت ورکول په هغه صورت کې دي. چې خاوند ددې خبرې اقرار کړی وي چې ما جماع نه ده کړې او که په خاوند او ښځه کې اختلاف وي چې خاوند وائي چې ما جماع کړې ده او ښځه انکار کوي. نو که ښځه ثيبه نه وي نو د خاوند خبره به د قسم سره معتبره وي بيا که خاوند قسم اوخوړو. نو د ښځې حق به باطل شي. او که خاوند انکار اوکړو. نو د علاج د پاره به يو کال مهلت ورکول کيږي. او که ښځه باکره وي نو نورې ښځې به يې اوګوري که ښځو اوويل چې باکره ده. نو خاوند ته به

یو کال مهلت ورکړې شي، او که ښځو اوویل چې ثیبه ده، نو د خاوند نه به قسم اخستې شي، ځکه چې کیدلې شي چې بکارت یې د یل څه وجې نه ختم شوې وي، ددې وجې نه ددی د شهادت سره د قسم شرط لګول شوي دي، بیا که خاوند قسم اوخوړو نو د ښځې دپاره څه حق نشته، او که انکار ئې اوکړو، نو یو کال مهلت به ورکول کیږي (هدایه ج۱ ص ۴۲۱)

د نامرد تعریف

په فتاوي قاضي خان کې دي چې عنین (نامرد) هغه سړی دی چې دآله (ذکر) د موجود کیدو باوجود په ښځو باندې قادره نه وي. په محیط کې دي چې عنین (نامرد) هغه دی چې آله تناسل ئې دومره وړه وي چې د ښځې په فرج کې داخلیدل یې ممکن نه وي
په جواهر کې دي چې نامرد هغه دی چې په آله تناسل کې یې حرکت نه وي، لکه کوټه، چې په بدن کې اولګولې شي، هغه نه راغونډیږي او نه خواریږي، په عیني د هدایه په شرح کې د نامرد شناخت دا بیان شوی دی چې په یو لوښي کې دې یخې اوبه واچولې شي او عنین دې پکې کښولې شي. که ددهٔ آله تناسل (شرمګاه) راغونډه شو، نو دا سړی عنین نه دی. او که راغونډه نه شي، بلکه په اولنې حالت باندې باقي پاتې شي، نو دا عنین (نامرد) دی (اشرف الهدایه ج ۵ ص ۱۸۲)

که د خاوند شرمګاه کټ شوې وي نو څه حکم لري

که د خاوند شرمګاه کټ شوي وي او ښځې د جدایې مطالبه اوکړه،

نو قاضي به د مهلت ورکولو نه بغير به دواړو کې تفريق اوکړي
[هدايه ص ۴۲۶]

که ښځې د خصي سره نکاح اوکړه

که ښځې د خصي سره نکاح اوکړه. نو قاضي به مهلت ورکړي يو کال. لکه څرنګه چې نامرد ته ورکولې شي. ځکه چې په ديکې د جماع کولو کې اميد شته. ځکه چې آله تناسل يې شته.
[هدايه ص ۴۲۰]

د کوروالي کولو طريقه

شريعت د ښځې د بدن نه د هر قسم فائدې اخيستلو اجازت ورکړې دې. البته لواطت يعنې په روسته طرف کې صحبت کول حرام دي. ددې وجې نه صحبت صرف په مخکې طرف کې جائز دې. او دې دپاره چې کومه طريقه هم اختيار کړې شي. ممانعت نشته. البته دوه طريقې نيے معلوميږي

اول طريقه کومه چې په هر يو ساه لرونکي کې فطري ده. چې سړې بره وي او ښځه به لاندې وي. په قران کې هم دې طريقه ته اشاره شويده

د الله تعالى ارشاد دې (فلما تغشاها حملت حملا خفيفا) يعنې چې کله سړي ښځه پټه کړه. نو ښځې ته سپک حمل جوړ شو. او ددې صورت هم دغه دې چې سړې بره وي او ښځه لاندې وي

دويمه طريقه ددې متعلق په حديث کې ارشاد دې (اذا قعد بين شعبها الاربع ثم جهدها) يعنې چې کله سړي د فرج (شرمګاه) به

خلورو طرفونو کې کيني، بيا په مشقت کې واچوي ښځه . د شعب اربعه نه څه مراد دي، په ديکې راجح قول دادی چې ددې نه د ښځې د کوناتو دوه طرفونه او د سيتو دوه طرفونه مراد دي. اوددې په مينځ کې کيناستل هغه وخت کې کيږي چې کله ښځه پرته وي او ددې ښپې اوچتې کړې شي. او کوروالې وشي. دا طريقه د حمل کيدو دپاره هم مفيده ده څکه چې رحم د ذکر مقابل راشي.

د مهر مسائل

د مهر مؤجل او مهرمعجل تعريف

مهر مؤجل هغه دی چې د اداکول وخت ئې مقرر وي او د کوم مهر چې وخت مقرر نه وي بلکې اداګي ئې سمدستي يا د ښځې په مطالبه سره واجب وي. هغه ته مهر معجل وائي. ددې مطالبه چې کله اوغواړي. کولې شي.اساسي مسئلې او د هغې حل ج۵ ص۱۴۸)

مهر د خاوند په ذمه قرض دی

د ښځې مهر د خاوند په ذمه باندې قرض دې. برابره خبره ده، چې د نکاح څومره وخت هم شوې وي هغه واجب الادا دې، نو که خاوند مړ شو او څه سامان يې پريښودو، نودا قرض به ددې نه اداکيږي، او که څه ترې پاتې نشي،نود وارثانو په ذمه باندې اداکول لازم نه دي بلکه خاوند به پخپله ګناهګار وي او په ورځ دقيامت به يې اداکوي. (حوالہ بالا)

که ښځه رتقا وي يعنې شرمګاه يې تنګه وي نو مهر به واجب کيږي که نه؟

که چا د داسې ښځې سره نکاح اوکړه چې د شرمګاه سوري يې دومره تنګ وي چې جماع پکې نه کيدله برابره خبره ده. چې د هډوکي د وجې نه وي يا د بل څه سختې شونبې د وجې نه وي نو د داسې ښځې سره په خلوت کولو سره مهر نه لازميږي

[فتاوي محموديه ج ۱۱ ص ۱۹۷]

د مهر ورکولو نه روسته که ښځه خنثى مشکل وي نو مهر واپس اخيستې شي که نه؟

که يو سړي د يوې ښځې سره نکاح اوکړه او مهر يې هم ورکړو. دخلوت نه روسته پته اولګيده چې دا خو خنثى مشکل (هيجړا) ده نو د خنثى مشکل سره نکاح صحيح نه دې. په درمختار کې ددې تصريح موجوده ده. نو چې کله نکاح صحيح نه دې نو مهر نه واجبيږي. او چې خاوند څه ورکړي دي هغه واپس اخيستې شي

[فتاوى دارالعلوم ديوبند جلد ۹ ص ۲۲۵]

د خنثى مشکل تعريف

چې کله د ماشوم فرج (د ښځې شرمګاه)، او ذکر (د سړي شرمګاه) دواړه وي ، نو دېته خنثى مشکل وايي. که د ذکر نه بول کوي نو هلک دی. او که د فرج نه بول کوي نو جينۍ ده. او که د دواړو نه بول کوي. او بول د يوې لارې نه اول راوځي نو دغه لارې ته به منسوب کيږي، يعني که د ذکر نه اول اوځي نو هلک به دي او که د

فرج نه اول راوځي نو جينۍ به وي، او چې کله خنثى بالغ شي اوږېره يې ښکاره شي ياکوروالي اوکړي نو سړی به حسابيږي، او که د ښځو په شان سينې يې راښکاره شوې يا يې په سينو کې شوده راغلل يا حيض ورته راغلو . ياپې حمل شو ياصحبت ورسره د فرج د لارې ممکن وي نو ښځه به حسابيږي او که ددې نر اوښځې د علامونه يوه علامه هم ښکاره نشي، نو دا بيا خنثى مشکل دی اقدوري ص۱۲۴]

د خنثى مشکل غسل او کفن

خنثى مشکل ته به غسل نشي ورکولې بلکې تيمم به ورته کولې شي. افتاوی رحيميه ج۳ ص ۱۰۱]

د رضاعت مسئلې

د ښځې د شیدو نه حرمت کله ثابتیږي

د ښځې د شیدو نه حرمت هلته ثابتیږي چې کله ماشوم د دوو کالو په عمر کې ددې پی څکلي وي احواله بالا ج۵ ص ۱۱۸]

ماشوم او ماشومې ته ترخوکالو پورې د پیو ورکولو حکم دی؟

ماشوم او ماشومې ته تر دوه کالو پورې د پیو ورکولو حکم دی. ددېنه مخکې هم د پیونه جدا کول جایز دي که څه مصلحت او ضرورت وي. احواله بالا ج۵ ص۱۱۹]

دبوډۍ ښځې ماشوم ته پی ورکول

چې کومو ښځو ته د ډیر عمر د وجې ته پی نه راځي. او د ماشومانو دخاموش کولو دپاره یو ماشوم په جولۍ کې واخلي، او په خوله کې ورله سینه ورکړي، نو ددې نه دا ماشوم د هغې رضاعي بچې نه جوړیږي. ځکه چې د رضاعت شرط دادی چې شیدې ورکړي او ددې ښځې نه د شیدو راوتو امکان نشته. احواله بالا ج۵ ص ۱۲۲]

په دوائي کې شیدې اچول

که په دوائي کې ښځې خپلې شیدې میلاؤ کړلې او شیدې په دوائي باندې غالب او ډیروې او د دوه کالونه د کم عمر ماشوم ته پې ورکړل، نو رضاعت به ثابتیږي او که دوائي زیاته وي او شیدې

کمې وي نو رضاعت به نه ثابتیږي او که دواړه برابر وي نو بیا به هم رضاعت ثابتیږي. احواله بالا جلد ۵ ص ۱۲۳

د لړو شیدو نه هم رضاعت ثابتیږي

د رضاعت په موده کې که یوه ښځه لږ غوندې بې هم ماشوم ته ورکړي او خیتې ته ئې لاړشي نو حرمت رضاعت به ثابت شي
ادارالعلوم دیوبند جلد ۸ ص ۲۷۷

یوې ماشومې په خوله کې سینه واخیسته خو د پیو څکلو یقین نشته

په شک سره حرمت رضاعت نه ثابتیږي لهذا په مذکوره صورت کې به حرمت نه ثابتیږي. احواله بالا جلد ج۸ ص ۳۸۲

د خپلې ښځې شیدې څکل څه حکم لري

د خپلې ښځې په شیدو څکلو سره ښځه په خاوند نه حرامیږي، البته د خاوند دپاره د خپلې ښځې شیدې څکل حرام دي.
احواله بالا جلد ۸ ص ۳۹۳

په پوزه او غوږ کې د شیدو اچولو سره د رضاعت حکم

د څه عذر او ضرورت نه بغیر د ښځې پې په پوزه او غوږ کې اچول جایز نه دي البته د دوائي په توګه یې استعمال جایز دې چې کله یې یو مسلمان ماهره ډاکټر او حکیم دا دوائي تجویز کړي او ددینه علاوه بله څه دوائي مفیده نه وي او د رضاعت په موده کې په پوزه او خوله کې پیو اچولو سره رضاعت ثابتیږي البته په غوږ کې اچولو سره نه ثابتیږي. اخیرالفتاوی جلد ۴ صفحه ۴۸۶

د حرمت دپاره د رضاعت وخت پوګیدل ضروري دي

که چیني او هلک پې څکلي وي یا هلک لس کاله مخکې څکلي وي او جیلۍ لس کاله روسته، نو بیا هم حرمت رضاعت ثابتیږي د اول او اخر اعتبار نشته [حواله بالا جلد ۴ ص ۴۸۲]

د مړې ښځې پیو څکلو سره حرمت ثابتیږي

که یوې ماشومې ته د مړې ښځې پی ورکړل شي، نو ددې نه حرمت رضاعت ثابتیږي [حواله بالا جلد ۸ ص ۴۸۷]

د مجبورۍ د وجې نه د دوه کالونه زیات پی ورکول

که عذر او سخت ضرورت وي، نو تر دوه نیمو کالو پورې پی ورکولې شي، ددینه زیات قطعا جائز نه دي
[حواله بالا جلد ۴ ص ۴۹۵]

چې چا پی څکلي وي همدغه به حرامیږي

چې کوم هلک د بلې ښځې پی څکلي وي نو ددې ښځې به بچو باندې همدغه حرامیږي ددې هلک نورو رونړه او خویندې ددې ښځې په بچونه حرامیږي [امداد الاحکام جلد ۲ ص ۸۴۴]

د ورو اغړلو په وخت کې په اوړو کې د پیو بریوتل

که یوې ښځې اوړه اغړل او په اوړو کې د اوبو سره ددې د سینې نه څه پی بریوتول او په ورو کې میلاؤ شول، نو ددې اوړو د ریو خوړلو نه حرمت نه ثابتیږي او نه رضاعت ثابتیږي، البته پی د

انسان جز دې چې ددې استعمال قصداً جائز نه دې. نو دداسې روټۍ نه ځان ساتل بهتر دي خودابۍ په پخولو کې سوزيکي او لږ شي دي ددې وجې نه پرهيزکول واجب نه دي او ددې روټۍ خوړل جائز دي احواله بالا جلد ۲ ص ۸۵۳]

د رضاعي خور جوړيدلو درې صورتونه دي

چې جينۍ ستاسو د مور پۍ څکلي وي په دې صورت کې دغه جينۍ ستا د مور رضاعي لور او ستا دټولو رونړو خويندو رضاعي خور جوړيږي. لهذا ستا د ورور نکاح هم ددې جينۍ سره صحيح نه دې تا د يو جينۍ د مور پۍ اوڅکل دې صورت کې ددې جينۍ مور ستا رضاعي مور شوه. او ددې اولاد ستا رضاعي رونړه او خويندې شول. ستانکاح ددې ښځې د يوې لور سره هم جايز نه دې، البته ستا د حقيقي رونړو نکاح ددې ښځې د لوريانو سره جائز ده.
تا او يوې بلې جينۍ د بلې ښځې پۍ اوڅکل په دې صورت کې هغه ښځه ستاسو دواړو رضاعي مور شوه. او تاسو دواړه رضاعي رور او خور يئ. ستا دحقيقي رونړو نکاح ددې جينۍ سره جائز دې

که باکرې جينۍ ماشومې ته پۍ ورکړل

که د باکرې د سينې نه پۍ ووتل او يوماشوم اوڅکل، نوددينه حرمت رضاعت ثابتيږي [هدايه ص ۳۵۲]

که دسړي د سينو نه پۍ راووتل

که د سړي د سينې نه پۍ خارج شول او ماشوم اوڅکل نو ددې پيو نه رضاعت نه ثابتيږي [هدايه ص ۳۵۲]

د طلاقو بیان

د طلاق ورکولو شرعي طریقه

د طلاق ورکولو درې طریقې دي، یو صورت دادی چې کله ښځه د حیض نه پاکه شي، نو د جماع کولو بغیر ورته یو طلاق رجعي ورکول، او بیا ورته رجوع نه کول، تردې پورې چې عدت یې پوره شي، په دې صورت کې په عدت کې د رجوع کولو اجازت شته او چې عدت تیر شي نو که دا ښځه قبلول غواړي نو دوباره نکاح به کړي او دا د ټولو نه بهتره طریقه ده.

دویمه طریقه

چې په جدا جدا درې طهرونو کې درې طلاقه ورکړي دا صورت ډېر بهتر نه دې او د شرعي حلالې نه بغیر آینده نکاح کول نه صحیح کیګي، د حلالې نه مراد دادی چې ښځه مکمل عدت تیر کړي بیا د بل سړي سره نکاح اوکړي او د بل خاوند سره شپه تیره کړي او هغه وسره کوروالې اوکړي بیا هغه طلاق ورکړي.

دریمه طریقه

د طلاق بدعت دې، چې ددې ډېر صورتونه دي، مثلا ښځې ته د حیض په حالت کې طلاق ورکول یا په داسې طهر کې طلاق ورکول چې کوروالې یې پکې کړي وي همدغه شان په یو لفظ سره یا په یوه مجلس کې یا په یو طهر کې درې طلاقه ورکول دیته طلاق بدعت

واني. ددې حکم دادی چې په دې طریقې سره د طلاقو ورکول گناه ده. خو طلاق واقع کیږي که یو طلاق یې ورکړو نو یوه به واقع شي که دوه یې ورکړل نو دوه به واقع شي او که دري یې ورکړل نو دري به واقع شي. برابره خبره ده چې په یو لفظ سره وي که په یو مجلس کې وي او که په یو طهر کې وي. استاسو مسئلې او هغې حل ص ۲۱۵ ا

د شرعي حلالې وضاحت

په قرآن کریم کې ارشاد دې که خاوند ښځې ته دریم طلاق هم ورکړي نو دا ښځه د خاوند دپاره نه حلالیږي تردې چې دا ښځه د عدت نه روسته، دبل چاسره نکاح (صحیح) اوکړي او د نکاح نه روسته دغه بل خاوند ورسره جماع اوکړي بیا مړ شي. یا طلاق ورکړي او ددې عدت تیر شي. نو بیا دغه ښځه د رومبي خاوند دپاره حلالیږي چې نکاح ورسره اوکړي او د دریو طلاقو نه روسته د ښځې د چاسره په دې شرط باندې نکاح کول چې هغه د جماع نه روسته طلاق ورکړي، دا شرط باطل دې او په حدیث کې په داسې حلاله کونکو باندې لعنت ویلې شوې دې. بیا هم د ملعون کیدو باوجود که دا دویم خاوند د جماع کولو نه روسته طلاق ورکړي. نو د عدت نه روسته به ښځه د رومبي خاوند دپاره حلاله شي او که هغه د جماع نه بغیر طلاق ورکړل نو بیا د رومني خاوند دپاره نه حلالیږي.

او که د دوهم خاوند سره د نکاح کولو په وخت کې یې دا شرط نه وي لګولې چې د جماع نه روسته به طلاق ورکوي خو د هغې خاوند خپل خیال دا وي چې د جماع نه روسته به طلاق ورکوي نو دا صورت موجب لعنت نه دي. ا حواله بالا جلد ج۵ ص ۲۲۳ ا

د طلاق رجعي طلاق بائن او طلاق مغلظ تعريف

طلاق په درې قسمه دی:

طلاق رجعي خاوند خپلې ښځې ته يو ځل يا دوه ځل په صافه الفاظو کې طلاق ورکړي (يعنې لفظ طلاق استعمال کړي، او څه بل لفظ ورسره استعمال نه کړي د طلاق رجعي حکم دادی چې د عدت ترختميدلو پورې ښځه د خاوند په نکاح کې وي او خاوند ته دا حق حاصل وي. چې په عدت کې دننه کله هم اوغواړي نو خپلې ښځې ته رجوع کولې شي، او د رجوع طريقه داده چې يا خو په ژبه سره اوايي چې ما طلاق واپس واخيستل. يا ښځې ته لاس ولګوي دويم ځل نکاح ضروري نه دې خو که عدت تير شو. اوخاوند په خپل قول يا فعل سره رجوع اونکړه، نو اوس ددواړو رشته ختمه شوه. او ښځه دبل چاسره خپل نکاح کولې شي.او که د دواړو په مينځ کې مصالحت اوشي. نو دوهم ځل خپل نکاح کولې شي.

طلاق بائن: طلاق بائن په کنايه (ګول مول) الفاظو کې طلاق ورکول . يا د طلاقو سره د داسې صفت استعمالول چې د هغې نه د سختې اظهار کيږي مثلا داسې اواې ماتاته سخت طلاق يا اوګد طلاق درکه . د طلاق بائن حکم دادی چې ښځه سمدستي د نکاح نه اوځي او خاوند ته د رجوع حق نه وي البته په عدت کې او د عدت نه روسته دوهم ځل نکاح کولې شي.

دريم طلاق مغلظ: درې طلاقه په يو ځاى ورکول. په دې صورت کې ښځه هميشه دپاره حراميږي، او د شرعي حلالې نه بغير دوهم نکاح هم نشي کولې (حواله بالا جلد ج۵ ص ۱۳۸۲

لفظ طلاق په لفظ د (ت) سره لیکل

که چا د طلاق په ځای تلاق او لیکل نو هم طلاق واقع کیږي
[حواله بالا جلد ج۵ ص ۳۸۲]

د نشې په حالت کې طلاق ورکول

د نشې په حالت کې طلاق واقع کیږي [حواله بالا جلد ۵ ص ۳۸۵]

د لیوني له طرفه د هغه رور طلاق ورکولې شي؟

د لیوني له طرفه بل څوک طلاق نشي ورکولې [حواله بالا ج۵ ص ۳۸۵]

د بې هوشۍ او خوب په حالت کې طلاق ورکول

د بې هوشۍ او خوب په حالت کې ورکړې شوې طلاق نه واقع کیږي [حواله بالا جلد ۵ ص ۳۸۲]
د طلاقو سره انشاء الله استعمالو سره طلاق نه واقع کیږي [حواله بالا جلد ج۵ ص ۳۸۸]

د ظهار تعریف او احکام

که يو سړی خپلې ښځې ته او وايي چې ته ما د پاره د مور يا خور په شان يې، نو دېته ظهار وايي د ظهار حکم دادی چې دې لفظ سره طلاق نه واقع کيږي خو د کفارې ورکولو نه بغير خپلې ښځې سره ميلاويدل حرام دي، او کفاره مسلسل دوه مياشتې روژې نيول. او که طاقت يې نه وي نو شپېتو مسکينانو ته خوراک ورکول

احواله بالا جلد ۵ ص ۳۹۲

د نابالغه طلاق

د نابالغه هلک طلاق نه واقع کيږي

احسن الفتاوي جلد ۵ص ۱۳۸

په زبردستۍ سره طلاق

په زبردستۍ سره طلاق واقع کيږي. که مکره چې چا په زبردستۍ شوي وي، د ري طلاقه ورکړي وي او نيت يې د رجعي کړې وي بيا هم طلاق مغلظ واقع کيږي. او د داسې زبردستۍ په صورت کې يوه طريقه په کار راځي چې طلاق اوليکي په خوله يې اونه وائي د زبردستۍ په حالت کې طلاق ليکلو سره نه واقع کيږي

دويمه طريقه داده چې د لفظ نه روسته سمدستي ان شاء الله او وائي. نو هم طلاق نه راقع کيږي برابره خبره ده چې صرف يې بخپله واوري او د امام کرخي په نزد داهم شرط نه دی

احواله بالا جلد ۵ ص ۱۲۴

طلاق لیکلو سره واقع کیږي

د طلاق د واقع کیدلو دپاره د طلاق نامې ښځې ته رسیدل شرط نه دي، صرف په لیکلو سره طلاق واقع کیږي که طلاق رجعي ئې لیکلي وي نو طلاق رجعي به واقع شي او کا بائن وي نو بائن به حسابیږي او عدت به د طلاق نامې لیکلو د وخت نه شروع کیږي که څه هم تر اوسه ښځې ته طلاق نامه نه وي رسیدلې

احواله بالا جلد ۵ ص ۱۴۸

بلا اراده لفظ طلاق ویل

که ښځې او خاوند خپلو کې خبرې کولې. چې اچانک د خاوند د خولې نه ووتل تاته دې یو طلاق وي وغیره نو طلاق به واقع شي.

احواله بالا جلد ۵ ص ۱۲۴

په زړه کې د طلاقو خیال راتلل

په زړه کې د طلاق خیال راتللو سره طلاق نه واقع کیږي تر کومه پورې چې په خوله سره تلفظ نه وي شوي. ادارالعلوم دیوبند جلد ۹ ص ۳۴

د رخصتۍ نه مخکې طلاق ورکول

غیر مدخول بها رچې د چا سره کوروالې نه وي شوې یعنې د رخصتۍ نه مخکې یو طلاق صریح ورکولو سره بائنه کیږي د نکاح جدید نه بغیر ورته رجوع صحیح نه ده. احواله بالا جلد ۹ ص ۳۹۰

د طلاق دباره وکيل جوړول

که چا ووېل که ما فلانې کار اوکړو، نو فلانې سړې زما ښځې ته د طلاق ورکولو وکيل دې نو په دې صورت کې هغه وکيل جوړيږي
احواله بالا جلد ۱۰ ص ۱۲۰]

د ګوتګې طلاق څنګه واقع کيږي

د ګونګې طلاق په اشارې سره واقع کيږي چې کومه اشاره په جدا والي باندې دلالت کوي او که په ليکلو باندې پوهيګې، نو په ليکلو سره هم طلاق واقع کيږي په دې صورت کې په اشارې سره طلاق نه واقع کيږي كذا في الدرالمختار والشامي او که نه اشاره کولې شي، او نه ليکلې شي، نو بيا د طلاقو واقع کيدو څه صورت نشته. او دوهم طلاق ددې ښځې بغير د طلاق نه صحيح نه دې
احواله بالا جلد ۱۰ ص ۱۴۲]

چې کله نامرد سړې ښځې ته طلاق نه ورکوي نو ښځه به څه کوي

که يو سړي سره د يوې ښځې نکاح اوشو او د خلوت رتنهائي نه روسته معلومه شوه چې دا سړې نامرد دې يعني آله ئې کار نه کوي او شرعي قاضي هم نه وي لکه نن صبا زمانه کې . نو د طلاق نه علاوه بله طريقه د جدا والي نشته څکه چې طلاق اخيستل يا تفريق کولو دباره د قاضي شرط ې هغه نشته. او س د علماؤ په اتفاق سره جماعت المسلمين په ذريعې سره تفريق حاصليدې شي؛ افتاوى دارالعلوم ديوبند جلد ۱۰ ص ۱۴۲]

د خاورو په لوټو غورخولو سره طلاق نه واقع کيږي

که چا خپلې ښځې طرف ته د طلاقو په نيت سره د خاورو درې لوټې او غورځولې او په خوله سره يې د طلاق وغيره لفظ ذکر نه کړو نو طلاق نه واقع کيږي ااحسن الفتاوي جلد ۵ ص ۱۵۱ا

که خوک ښځه د زنا په حالت کې اووينې

که چا خپله ښځه اوليده چې زنا کوي نو که خاوند ورسره مينه وي او دايې يقين وي چې دوباره به دا فعل نه کوي نو ديته طلاق ورکول ضروري نه دي که په نکاح کې يې ساتي نو ګناه نه ده

افتاوي رحيميه جلد ۳ ص ۱۵۰ا

د ایلا (قسم خوړلو) بیان

که خاوند قسم اوخوړو چې زه به څلور میاشتې تاتـه نزدې نه درځم دیته ایلا وایې. نو که خاوند په دې صورت کې څلور میاشتې خپلې ښځې ته نزدې نه شو. نو طلاق بائن به واقع شي

که چا همیشه دپاره خپلې ښځې ته د نه ورتلو قسم اوخوړو

که چا قسم اوخواړه چې زه به ټول عمر خپلې ښځې ته نه نزدې کیږم نو د څلورو میاشتو په تیریدو سره به ښځه بائنه شي. بیا یې د هغې سره نکاح اوکړه او د جماع نه بغیر څلور میاشتې تیرې شوې نو دوهم ځل به طلاق واقع شي. اوس که دا ښځه د بل خاوند سره نکاح اوکړي او هغه طلاق ورکړي او بیا د رومبي خاوند سره نکاح اوکړي نو طلاق به نه واقع کیږي نو د دې ښځې سره په جماع باندې به کفاره لازمیږي ځکه چې قسم باقي دې. اقدوري ص ۱۵۱

باب الخلع

د خلع مطلب دادې چې لکه څرنګه د ضرورت په وخت کې سړي دپاره طلاق ورکول جائز دي همدغه شان که ښځه د خاوند سره وخت نشي تیرولې. نو هغې ته اجازت شته چې خاوند کوم مهر ورکړی وي هغه واپس کړي او ځان خلاص کړي او که خاوند نه مني نو د عدالت په ذریعې سره خلع اخیستې شي. په عدالت سره د خلع اخیستو صورت دادې چې که عدالت داخبره محسوسه کړي چې د خاوند او ښځې په مینځ کې موافقت نشي کیدلې. نو ښځې ته به اویې چې مهر پریګده. او خاوند ته به اوائي چې د مهر پریخودلو

په بدله کې طلاق ورکړه. او که خاوند طلاق نه ورکوي نو عدالت د خاوند د مرضی نه بغیر د خلع فیصله ښشي کولی په خلع سره یو طلاق بائن واقع کیږي که د ښځې او خاوند په مینځ کې مصالحت اوشي نو دوباره نکاح کولی شي

[آپکے مسائل اور ان کا حل جلد ۵ ص ۳۸۹]

په طلاق او خلع کې فرق

د خلع مطالبه عموما د ښځې له طرفه کیږي او که د خاوند له طرفه وي نو د ښځې په قبول باندې موقوفه ده. خو طلاق د ښځې په قبلولو موقوف نه وي. دوهم فرق دادی چې په خلع قبلولو سره مهر ساقط کیږي او په طلاق سره نه ساقط کیږي البته که خاوند او وایي چې په دې شرط سره طلاق درکوم چې مهربه پریګدي نودیته طلاق بالمعاوضه وائي او مهر ساقط کیږي ددې حکم د خلع په شان دی. احواله بالا جلد ۵ ص ۳۹۰]

د نابالغ خاوند سره د خلع صورت نشته

د نابالغ خلع او طلاق باطل دي نه طلاق ورکولی شي، او نه دده ولي دده له طرفه طلاق ورکولی شي، نه خلع کولی شي، د بلوغت نه روسته خلع او طلاق ورکولی شي

[دار العلوم دیوبند جلد ۱۰ ص ۱۸۰]

خاوند ته د خلع په بدل کې څومره عوض اخیستل جایز دي

په خلع کې قصور او غلطي د خاوند له طرفه وي نو په خلع کې د ښځې نه مال اخیستل حرام دي. او که د ښځې غلطي وي نو مال

اخيستل جايز دي، دوركړي شوي نه زيات اخيستل جائز دي خو خلاف اولى دي. احواله بالا (

حرمت مصاهرت

د ښځې سينه په شهوت سره مَس کول

که چا ديرې ښځې سينه په شهوت سره مس کړله (لاس يې اولګولو، جماع يې اونکړه نو دې صورت کښې د دې ښځې نکاح د دې سړي د خوې سره جائز نه دي

په شهوت سره خواښې ښکلول

د خواښې (د ښځې مور) په شهوت سره مس کولو يا ښکلولو سره ښځه هميشه د پاره حراميږي نو دې صورت کښې د ښځې جدا کول ضروري دي او بيا کله هم په نکاح کښې نشي راتلې
احواله بالا جلد ۷ ص ۳۲۷ (

د ښځې خور په شهوت سره مس کول

که چا د ښځې خور په شهوت سره مس کړه. نو په دې ښځه نه حراميږي البته دا کار حرام دي. احوالا بالا جلد ۷ ص ۳۲۷ (

د خپلې لور سره زنا کول

که چا بدبخت د خپلې حقيقي لور سره زنا اوکړه، نو خپله ښځه برې حراميږي خو که پلار د دې نه انکار اوکړي او عادل ګواهان د زنا موجود نه وي نو بيا حرمت نه ثابتيږي. احواله بالا جلد ۷ ص ۳۲۷ (

د تره ښځه ښکلول

که چا د خپل تره ښځه په شهوت سره مس کړه، او ښکل يې کړه، نو دا سړي ددې تره د لور سره نکاح نه شي کولې او دا خبره هم څه عذر نه دی چې ماته علم نه ؤ، يا د شهوت غلبه وه

[حواله بالا جلد ۷ ص ۳۴۱]

د پلار د ښځې سره زنا کول

که چا د خپلې مور نه علاوه د پلار د بلې ښځې سره زنا اوکړه نو په پلار باندې دا ښځه حراميږي جدا کول يې لازم دي

[حواله بالا جلد ۷ ص ۳۴۱]

که چا په غلطۍ سره خور يا مور ته لاس اولګولو

که چا خپلې مور يا خورته دشپې په غلطۍ سره لاس اولګولو په شهوت سره ؤ يا بغير د شهوت نه نو په دې سړي خپله ښځه نه حراميږي

د خوی دښځې سره نکاح

د خوی د ښځې سره نکاح قطعا حرامه ده، همدغه شان د خپلې ښځې د مور سره نکاح هميشه دپاره حرام ده، برابره خبره ده چې ښځې سره يې جماع کړې وي يا نه [حواله بالا جلد ۷ص ۳۴۷]

چې د کومې ښځې سره د چا خوی زنا کړې وي هغه د پلار دپاره حرامه ده [حوالا بالا جلد ۷ص ۳۴۷]

د نابالغه سره زنا کول

که بالغې ښځې د نابالغه هلک سره زنا اوکړه اوس که دا هلک مراهق (بلوغت ته نزدې وي) نو حرمت ثابتيږي ددغې ښځې د لور

سره دغه ډلګ نکاح نشي کولې او که مراهق نه ؤ نو بيايې نکاح
جائز ده احواله بالا جلد ۷ص ۱۳۵۲

د مامابنخه بنکلول

که چا د خپل ماما ښخه ښکول کړه په شهوت سره نو ددې د لور سره
يې نکاح صحيح نه ده احوالا بالا جلد ۷ص ۱۳۵۴

حرمت مصاهرت په کوم اندام ليدلو سره ثابتيږي

صرف فرج داخل ته په شهوت سره نظرکولو باندې حرمت مصاهرت
ثابتيږي، نوروانداموته په شهوت سره نظر کولوباندې نه
ثابتيږي احواله بالا جلد ۷ص ۱۳۵۲

که دچا خپلې لور ته نيت خراب شو

که چا د خپلې لور سره د زنا اراده اوکړه، خو زنا يې اونکړه نو صرف
په اراده کولو سره پرې ښخه نه حراميږي البته که خپلې لورته يې په
برينده باندې په شهوت لاس اولګولو نو ښځهٔ پرې حراميږي اوس
يې جداکول لازمي دي احواله بالا جلد ۷ص ۱۳۲۱

د ښځې د مرګ نه روسته د هغې د خور ترور وغيره سره نکاح کول

که د چاښځه مره شي، نو د مرګ نه روسته د هغې د خور خالې
اوترور سره نکاح کولې شي احواله بالا جلد ۷ص ۱۳۲۴

د ښځې سره د خاوند د نيکه زنا کول

که د چا د ښځې سره د هغه نيکه زنا اوکړه، نو دا ښخه په دې خاوند
حراميږي

دخوابنې سینو ته لاس اچول

که چا په تیاره کې د خپلې ښځې د مور سینو ته لاس واچولو په شهوت سره خیال یې دا ؤ چې زما ښځه ده خوچې روسته معلومه شوه نو ډیر شرمنده شو. نو اوس که په سینو باندې کپره نه وه یا وه خو ډیره نرۍ وه نو حرمت به ثابت شي. او په دې سرې به خپله ښځه حرامه شي. احواله بالا جلد ۷ص۳۸۲

د خپل خوم ښکلول

که ښواخې خپل خوم ښکول کړو او غاړه یې ترې واخیستله او دته انزال اوشو او خوم وایې چې زما شهواني خیال نه ؤ بې اختیاره انزال اوشو نو په دې صورت کې په د باندې ښځه نه حرامیږي.

احواله بالا جلد ۷ص۳۸۹

کتاب العدت

د عدت په لحاظ سره د مطلقه ښځو درې قسمونه دي:

حامله: ددې عدت د بچي پیدا کیدو سره ختمیږي.

هغه ښځه چې حیض ورته راځي ددې عدت درې حیضه دي، چې کله د طلاق نه روسته دریم حیض نه پاکه شي نو عدت به یې ختم شي.

دریم قسم هغه ښځې دي چې نه حامله وي او نه ئې حیض راځي د بوډاوالي یا د ډیر ورکوالي د وجې نه د دوی عدت درې میاشتې دي که د چا خاوند مړشي. نوعدت ئې څلور میاشتې او لس ورځې دي

د رخصتۍ نه مخکې د کونډې عدت

که د رخصت کیدو نه مخکې دچاخاوند مړشي، نو عدت به ئې څلور

مياشتې او لس ورځې وي، او د پوره مهر مستحقه به وي دا به د مرحوم د ترکې نه به اداکولې شي. [حواله بالا جلد ۵ ص۴۱۱]

د رخصتي نه مخکې د طلاقو عدت

د رخصتي نه مخکې طلاق طلاق بائن دي او په ښځه عدت نشته لهذا د طلاق واقع کيدو نه سمدستي روسته داجينۍ د بل چا سره نکاح کولې شي [حواله بالا جلد ۵ص۴۱۲]

د نابالغه جينۍ عدت

که د نابالغه جينۍ او هلک نکاح اوشي او د رخصتي نه مخکې د نابالغه هلک انتقال اوشي، نو په دې نابالغه جينۍ باندې د وفات عدت لازم دي [حواله بالا جلد ۵ ص ۱۱۴]

د مطلقه مغلظه سره صحبت باندې استيناف د عدت نشته

که يو سړي خپلې ښځې ته طلاق مغلظ ورکړل او بيا ورسره جماع وکړه، نو د طلاق د وخت نه به عدت شمارل کيږي دوهم عدت نه راجيږي [احسن الفتاوی جلد ۵ ص ۴۲۸]

بچې په خيټه کې مړ شو نو د عدت حکم

هغه ښځه چې طلاق ورکړل شوې وي يا ئې خاوند وفات وي او په خيټه کې ئې بچې دچ شوې وي بچې راوځې نه نو په دوائي يا په اپريشن سره به د رحم صفائي اوکړې شي کله حمل د څلورو مياشتونه د زيات وخت وي نو به مذکوره طريقې چې کله بچې

ساقط شي، نو عدت به ختم شي، او که د څلورو نه کم وي نو بيا به نې عدت درې حيضه وي او که د رحم صفائي بالکل ممکنه نه وي نو د تکليف لرې کولو دپاره به دې قول باندې عمل کولو گنجائش او جواز شته . چې د حمل اکثره موده دوه کالو نه روسته د درې مياشتو عدت تير کړي احواله بالا جلد ۵ ص ۱۴۲۹

د ممتده الطهر عدت

چې د کومې ښځې د شروع نه حيض نه راځي او عمر ئې ديرش کاله شي، بيا به هغه آيسه (نااميده) شمار کيږي او که د حيض راتلو نه روسته بالکل بندشو، ياد ډيرې مودې نه پس راځي، نو دا ښځه به د پينځه پنځوس کالو په عمر کې آيسه (نااميده) شمار کيږي ددې دوارو ښځو عدت درې مياشې دي خو په دوهم صورت کې شرط دادی چې کم نه کم شپږ مياشې حيض بند وي دا د شپږو مياشتو موده ، د ۵۵ کالو نه مخکې تيره شوې وي دې دوارو قسمونه کې که د عدت درې مياشتې پوره کولو نه مخکې حيض شروع شي، نو عدت به دوباره په حيض سره پوره کوي او که نااميدې د وخت نه مخکې د عدت ضرورت راشي نو د علاج په ذريعې سره دې حيض جارې کړې شي او درې حيضه دې پوره کړې شي
اوکه په هيڅ يو علاج سره حيض نه جارې کيږي نو د ضرورت په وخت کې دې د امام مالک صيب د مذهب په قاضي باندې د يو کال عدت تيرولو فيصله اوکړي او که څوک مالکي قاضي نه وي نو د ضرورت په وخت کې بغير د قاضي نه هم ديو کال د عدت تيرولو فتوی ورکولې شي. احواله بالا جلد ۵ ص ۱۴۳۵

نامرد سره خلوت صحیحه کولو نه روسته عدت او مهر کامل واجبیږي

که چا د ښځې سره نکاح اوکړه . او په تنهائي کې یوځای شول خو دخاوند نامرد ؤ ځکه جماع اونشوه اوس خاوند طلاق ورکړلو . نو مهر کامل او عدت به واجب وي احوالله بالا جلد ۵ ص ۱۴۳۸

که معتدې ته سخته پره وي نو مکان بدلولې شي

که د چا خاوند مړشو . نو دې ښځه به په همدغه کورکې عدت تیرول پکار دي . خو که دلته د عدت د وجې نه ورته د ځان عزت یا د مال خطره وي یا د یواځې اوسیدو د وجې نه یریږي نو په بل نږدې کورکې عدت تیرولې شي . احواله بالا جلد ۵ ص ۱۴۴۱

د حاملې په دوائي سره حمل پریوتل

که مطلقې حاملې خپل حمل په څه حیله سره ساقط کړو . نو که ددې حمل بعض اندامونه ظاهر شوي وي مثلا لاس . ښپې وغیره نو عدت به ئې پوره شي .

د طلاق ثلاثه نه روسته د خاوند زنا کول

که یوسړي ښځې ته درې طلاقه ورکړل او څلور پنځه میاشتې تیرې شي خو خاوند او ښځه هم هغه شان جماع کوله نو په دې صورت کې به ښځه درې طلاقه واقع شول او د خپل خاوند سره بغیر د حلالې نه نکاح نشي کولې او د خاوند صحبت کول حرام دي .

کتاب الحضر والاباحت جائز او ناجایز خیزونه

د حلال څناور اوه ۷ څیزونه مکروه تحریمي دي : بهید ونکې وینه ، غدود ، مثانه ، تریخې ، د نر د بولو ځای او د مادې د بولو ځای ،

خوټې [آپکے مسائل اور انکا حل جلد ۴ ص ۲۵۵]

د ښځې د لاس خیټې او سینې په ذریعه سره مني خارجول

د ښځې په لاس او خیټې وغیره سره مني خارجول جایز دي د تسکین د ضرورت دپاره بلا کراهت جائز دي. او بلا ضرورت مکروه تنزیهي دي. [احسن الفتاوىٰ جلد ۸ ص ۲۴۴]

د علاج دپاره په لاس سره مني خارجول

که د چا اولاد نه کیږي بیا د علاج دپاره د مني ټیسټ کیږي او مني خارجول بغیر د لاس نه څه صورت نشته. نو دې صورت کې لاس سره مني خارجولو گنجائش شته. خو چې کله د علاج بله طریقه نه وي [فتاوىٰ محمودیه جلد ۱۵ ص ۳۹۴]

د چرگو غول او د غواه میښو غوشیان خرڅول

د چرگو غول او د غوا میښې وغیره غوشیان خرڅول جایز دي
[فتاوىٰ رحمیه جلد ۱۰ ص ۳۲۰]

د ماشوم په غوږ کې د ښځې اذان

چې کله ماشوم پیدا شي نو هغه ته په غوږ کې یو صالح متقي سړی اذان وکړي دا خبره بهتره ده. خو که ښځې ورته په غوږ کې اذان او اقامت اویلو نو کافي ده. دوهم ځل د کولو ضرورت یې نشته [حواله بالا جلد ۱۰ ص ۱۴۸۲]

د ښځې که ګیره او بریتونه راوځي

که د ښځې ګیره او بریتونه راوځي نو خریلې شي. بلکې د ښځې د ګیرې وېښتان صاف کول مستحب دي. احواله بالا جلد ۲ ص ۲۴۷]

که د حاملې په خېټه کې بچې مړشي

که د حاملې ښځې په رحم کې بچې مړ شي او د مړ کیدو پوره یقین وي او د ښځې د انتقال خطره وي نو د ښځې د ځان بچ کولو دپاره ماشوم ټوټې ټوټې او رایستل جایز دي. البته که ماشوم ژوندې وي بیا جایز نه دي. احواله بالا جلد ۲ ص ۳۸۲]

ښځه او خاوند یو بل ته په خپل نوم سره رابللې شي

خاوند ښځې ته په نوم سره اواز کولې شي. خو ښځه خپل خاوند ته نوم سره اواز نشي کولې داد بې ادبي او ګستاخي د وجې نه مکروه ده. احواله بالا جلد ۲ ص ۴۱۳]

د یوې ښځې سره د بلې په مخامخ جماع کول

که د چا دوه ښځې وي نو د یوې سره د بلې مخامخ جماع کول بې حیائي ده. او د بلې ښځې زړه ته تکلیف رسول دي یوې ښځې ته د بلې ستر ښودل هم ګناه ده لهذا د داسې طریقې نه ځان ساتل واجب دي. احواله بالا جلد ۲ ص ۲۵۴]

چې د کوم څناور سره بدفعلي شوې وي د هغې قرباني

که چا د څناور سره غلط کار اوکړو او چا اولیدو نو د داسې څناور غوښه خوړل مکروه دي لهذا د دې قرباني به هم مکروه وي بهتره

خبره داده چې داسې څناور مالک ذبح کړي او رنې سوزوي دې
دپاره چې داقصه ختمه شي وکړ نه چې کله ئې خلق وینې نو خبره به
ورته راپادیږي احواله بالا جلد ۳ ص ۱۸۷)

د ښځې سینه بند استعمالول

ښځې دپاره سینه بند استعمالول جایز دي
افتاوی محمودیه جلد ۵ ص ۳۵۲)

په دبر کې صحبت کول

د ښځې سره په دبر کې جماع کول بالاتفاق حرام دي او ګناه کبیره ده
که چا کړي وي نو په رښتینې زړه سره دې توبه اوباسي البته په
داسې کار سره ښځه د نکاح نه نه اوځي
افتاوی رحیمیه جلد ۲ ص ۱۴۲)

د نامه نه لاندې ویښتانو صاف کول دپاره د پوډرو استعمال

دنامه نه لاندې ویښتان د سرې دپاره په ستره یا بلیډ سره صاف کول
او د ښځو دپاره اباستل مستحب دي دپوډرو او کریمو استعمال هم
جایز دی االحسن الفتاوی جلد ۸ ص۷۸ ا

د نامه نه لاندې ویښتانو ته کومه بورې خریل بکار دي

د نامه نه لاندې ویښتانو حد دنامه نه واخله د ورانه تر ویښتو
بورې او د دبر نه اخوا دیخوا یعنې کیرچاپیره چې ترکومه بورې
سکن وي (اپکے مسائل او ان کا حل جلد ۲ ص ۱۵۷

ښځه مړه شي او په خېټه کې ئې ژوندۍ بچې وي

ښځه چې کله مړه شي، او په خېټه کې ئې ژوندۍ بچې وي نو د اپریشن په ذریعه سره ئې را ویستل جایز دي.
[فتاوي محمودیه جلد ۱۵ ص۲۸۸]

د خرې بې د علاج دباره خکل

که دیندار او تجربه کار ډاکټر درته اویل چې ستا علاج د خرې په پیو کې دی دیته علاوه بل علاج نشته نو د خرې بې څکل جایز دي
[حواله بالا جلد ۱۳ ص ۴۴۰]

د خاوند خاص اندام په لاس کې نیول

که ښځې د خاوند خاص اندام په لاس کې اونیولو څه ګناه نه ده البته ښه خبره هم نه ده. [حواله بالا جلد ۱۲ ص۳۱۱]

د مړې ښځې مخ نه کتل

ښځه چې کله مړه شي نو خاوند ئې مخ ته کتې شي. البته بدن ته دې لاس نه لګوي [حواله بالا جلد ۱۲ ص - ۳۲]

په بربنډه دعا او درود ویل

په بربنډه درود شریف یا هغه دعا چې منقوله وي ویل خلاف ادب او مکروه دي [حواله بالا جلد ۱۲ ص ۴۱۵]

د ولادت په وخت کې د ښځې مددګول

د حاملې ښځې مدد کول جائز دي چې کله څوک ماهره ښځه نه وي یا

بالکل ښځه نه وي د مجبورۍ د وجې نه ئې خاوند کولې شي
احواله بالا جلد ۸ ص ۲۷۰]

د نامه نه لاندې وېښتان په بل چا صفا کول

د نامه نه لاندې وېښتان په بل چا صاف کول ملته جائز دي چې کله ډيره مجبوري وي سړی ډير کمزورې وي چې خوک ئې ورله صاف کوي هغه په حتی الوسع د لاس لګولو او کتلو نه احتياط کوي
احواله بالا جلد ۸ ص ۲۹۱]

دجنابت په حالت کې حلاله کول

د جنابت په حالت کې ځناور ذبح کول جايز دي همدغه شان د ښځې ذبيحه هم حلاله ده]احسن الفتاوی جلد ۷ ص ۳۸۳،۴۰۸]

د زنا د ثابتولو دپاره ډاکټري معائنه

چې کله په ښځه او سړي باندې د زنا تهمت اولګي، نو عدالت ئې د معائنې دپاره ډاکټر ته ليږي، او ډاکټر د سړي او ښځې يو بل خيز خصوصا شرمګاه ته په غور سره ګوري نو د زنا ثابتولو دپاره شرعا دغه طريقه معتبره نه ده. لهذا دغه شان د شرمګاه معائنه کول حرام دي ډاکټر دپاره د شرمګاه کتل صرف هغه وخت جائز دي چې کله د مرګ خطره وي يا ډيرزيات تکليف او بيمارۍ کې د مبتلا کيدو سخته خطره وي احواله بالا جلد ۸ ص ۲۵۵]

د نابالغه سترکتل

د ډير ورکوټې ماشوم عورت غليظه او خفيفه دواړه کتل جائز دي تر اؤو ۷ کالو پورې صرف عورت خفيفه کتل جائز دي او د اؤو ۷

کالو نه د زیات عمر والا ما شوم په دې حکم کې د بالغ په حکم کې دې لهذا ددې عمرنه روسته غلیظه او خفیفه دواړه کتل ناجایز دي د عورت غلیظه نه مراد د غټو او وړو بولو ځای دې او د خفیفه نه مراد دي نه علاوه نور بدن دي احوالا بالا جلد ۸ ص ۲۲۲

د ښځې وریژې جوړول شرعا څنګه دي

د ښځې وریژې او بانړه جوړول جائز نه دي په حدیث کې په داسې ښځو باندې لعنت راغلې دې
آپکے مسائل اور انکا حل جلد ۷ ص ۱۲۷

فرج کې د شاله طرفه صحبت کول

که یو سړی د شاله طرفه د خپلې ښځې په مخکې شرمګاه کې جماع اوکړي، نو جائز ده. (فتاوی محمودیه جلد ۱۲ ص ۳۱۲)

چې کومه کوټه کې قران وي په هغه کې جماع کول

که قرآن کریم په الماري یا کړکۍ کې په اوچت ځای باندې پروت وي نو بیا په دې کوټې کې جماع کول څه ګناه نه لري
احوالا بالا جلد ۱ ص ۱۶۵

په جومات کې هوا خارجول

په جومات کې هوا خارجول منع دي که چاته بیا بیا د هوا خارجولو ضرورت راځي نو د جومات نه دې بهر اوځي . که نه وځي نو د کراهت کار کوي احوالا بالا جلد ۱ ص ۴۷۹

د حمل په حالت کې ښځې سره جماع کول

د حاملې ښځې سره کوروالې کول جائز دي، ترکومه پورې چې د کوروالي د وجې نه نقصان نه کيږي که نقصان کيږي نو بيا کوروالې کول نه دي پکار. [حواله بالا جلد ۸ ص ۱۹۷]

د تفخيذ او تبطين حکم

که چا خپله شرمګاه د ښځې خيټې يا بلې څه حصې سره اومږلو او انزال ئې اوشو نو ګناه نشته. [حواله بالا جلد ۱۲ ص ۳۱۲]

د بوډۍ ښځې سره جماع کول

د بوډۍ ښځې سره جماع کول صحيح دي. چې ترکومه جماع برداشت کولې شي. که جماع نشي برداشت کولې او نقصان يې کيږي نو بيا جماع صحيح نه ده. [حواله بالا جلد ۱۲ ص ۳۱۸]

د نابلغې ښځې سره جماع کول

د خپلې نابالغه ښځې سره جماع کول صحيح دي. چې جماع برداشت کولې شي . او که نشي برداشت کولې نو صحيح نه ده
[حواله بالا جلد ۱۲ ص ۳۱۸]

د خاوند او ښځې د يو بل شرمګاه کتل

خاوندار ښځه د تنهائي په حالت کې د يو بل شرمګاه کتلې شي. خو نه کتل ئې بهتر دي. [حواله بالا جلد ۲ ص ۳۴۵]

د انجکشن په ذریعه سره اولاد حاصلول

که و چا په مني کې جراثیم مړه شوي وي او بچیان نې نه کیږي نو لکه څرنګه چې خاوورته په تیوب ،نلکې ، حمل کولې شي. دغه شان ښځې نه حمل کول قطعا جائز نه دي احواله بالا جلد ۱۲ ص ۳۴۵]

د حضور صلی الله علیه وسلم فضلات پاک دي

د نبي علیه السلام فضلات پاک دي د جمهورو علماؤ دا قول دي
[امداد الفتاوی جلد ۱ ص ۳۵۰]

په زنا سره د حاملې ښځې سره جماع کول

که یوه ښځه د زنا د وجې نه حامله شوې وي نو د حمل په حالت کې خاوند ورسره جماع کولې شي. او دا ماشوم به همدې خاوند ته منسوب کیږي. حرامي ویل ورته جائز نه دي
[احسن الفتاوی جلد ۸ ص۳۲]

د علاج دپاره د ښځې شرمګاه کتل

د سخت ضرورت په وخت کې چې کله ښځه ډاکټر نه میلاویګي نو نر ډاکټر د ښځې شرمګاه د علاج دپاره کتلې شي. او لاس هم لګولې شي احواله بالا جلد ۸ص ۳۲]

د ښځې شرمګاه ښکلول

د ښځې شرمګاه ښکلول یا ختل جائز نه دي لاس لګول ورته جائز دي احواله بالا جلد ۸ ص ۴۵]

د خاوند نه علاوه د بل چا مني په رحم کې اچول

ننۍ صبا داسې آله ایجاد شوې ده چې په هغې سره د ښځې په رحم کې د خاوند نه علاوه د بل چا مني اچولې شي. چې ددې نه عموما ښځه حامله کیږي او ماشوم پیدا کیږي دا کار حرام دی خو زنا نه ده او د ماشوم نسبت د هغه چانه ثابتیږي چې د چا ښځه ده
احسن الفتاوی جلد ۸ ص ۲۱۴

د شرمګاه څټل

د ښځي د شرمګاه ظاهري حصه پاکه ده. خو د ښځې شرمګاه ښکلول یا څټل جائز نه دي سخت مکروه او ګناه ده. دا د سپو چیلو وغیره څناورو سره مشابهت دې. البته که ښځه باندې شهوت غالب وي او خاوند ته د جماع وینا کولو کې شرم کوي نود خاوند مخصوص اندام خله کې واخلي نو دا معذوره ده. خو دا عادات جوړول مکروه دي په دي خبره غور اوکړئ چې په کومه خوله څوک کلمه وائي د قران تلاوت کوي داخوله به په داسې ګنده کار کې استعمال څنګه زړه غواړي ا فتاوی رحیمه جلد ۲ ص ۲۷۰

د انجکشن په ذریعه سره رحم ته مني رسول

که څوک د مني تیسټ کول غواړي نو په لاس سره مني خارجول نه دي پکار. بلکې د جماع کولو په وخت کې دې عزل اوکړي او مني دې محفوظه کړي احواله بالا جلد ۲ ص ۲۸۰
دعزل مطلب دادی چې خاوند د خپلې ښځې سره جماع شروع کړي او چې کله ئې انزال کیږي نو خپله شرمګاه بهر کړي او مني بهر خارج کړي

عزل جائز دی که ناجائز

عزل کول د ښځې د اجازت نه بغیر ناجائز دی او د ښځې په اجازت سره مکروه دی حضرت عمر رض فرمائي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم د عزل نه منع کړیده. ا درسي تفسیر پاره عمه ص ۱۸۴

داسې طریقه اختیارول چې حمل قرار اونه نیسي

داسې صورت اختیارول چې حمل اونشي لکه چې ننصبا په دنیاکې د ضبط تولد په نوم سره ددې ډیر صورتونه رائج دي دیته هم نبي علیه السلام واد خفي (په خفیه طریقې سره ژوندي ښخول) ویلي دي. ا حوالا بالاص ۸۴ رواه مسلم ا

په بعض نورو روایاتو کې د نبي علیه السلام چې د عزل متعلق کوم سکوت یا عدم ممانعت منقول دې هغه د ضرورت په وخت کې دي او هغه هم دغه شان چې همیشه دپاره د نسل د ختمولو صورت جوړ نشي احواله بالا ص ۱۸۴

په څناور د جفتې کولو اجرت اخیستل

نر څناور په ماده (ښځه) باندې د خیجولو اجرت اخیستل حرام دي د حامله کولو اجرت ورکول او اخیستل جائز نه دي، که مجبورا ئې خوک ورکړي نو ورکونکي ته ګناه نشته

افتاوی رحیمیه جلد ۱۰ ص۲۲۸ ا

د حمل اسقاط جائز دی که نه

تر هغې ...درې چې په بچي کې روح او ساه نه وي راغلې، نو داسې حمل ساقط کول په قتل کې نه راځي، خو بغیر د ضرورت نه دا کار

مکروه دی، او عذر د وجې نه جائز دې او د روح راتلو نه روسته حمل ساقط کول حرام او لویه ګناه ده. او نفس قتلول دي
[امداد الفتاوی جلد ۴ ص ۲۰۲]

که ډاکټر ناجائز حمل ضايع کړو

که د یوې ښځې ناجایز حمل ؤ. او ډاکټر دې دپاره دوائي ورکړه چې حمل ئې ساقط او ضایع شي که په دې وخت کې په حمل کې روح نه وې نو ګنجائش شته. البته که په حمل کې روح وي نو ګناه کبیره ده. په دیکې کفاره نشه ځکه چې کفاره په قتل خطا کې وي او دا عمدا قتل دی او په قتل عمد کې قصاص وي خو دلته قصاص هم نشته. ځکه چې قصاص د ولي حق وي او دلته ولي پخپله د قتل مطالبه کوي ځکه قصاص نشته خو دا ولد الزنا دی او د زنا ولد الزنا نسبت د مور نه ثابتیږي او د زاني نه نه ثابتیږي او نه زاني د قصاص دعوی کولې شي، ځکه چې زاني ولي نه دی او والده که څه هم ولي ده، خو هغه په قتل کې پخپله شریکه ده لهذا په دې صورت کې په ډاکټر باندې توبه او استغفار لازم دی او آینده دپاره د داسې عمل نه پرهیز کول پکار دي.

د څلورو میاشتو نه روسته حمل ساقط کول

بچیان ژوندي دفن کول یا قتل کول لویه ګناه او لوی ظلم دی، او دڅلورو میاشتو نه روسته حمل ساقط کول به دې حکم کې داخل دي ځکه چې په څلورمه میاشت کې په حمل کې روح راځي او هغه د ژوندي انسان په حکم کې وي. ادرسي تفسیر پاره عم ص ۱۸۴

د ضبط تولید او اسقاط ,منصوبه بندي، مسئلې

د ضبط تولید او اسقاط حمل په مجموعي توګه سره څلور صورتونه جوړیږي قطع نسل یعنې داسې صورت اختیارول چې همیشه دپاره د بچو پیدا کیدو قوت ختم شي
ددې حکم دادې چې دا طریقه بالاتفاق حرامه ده . برابره خبره ده. چې په دې کې څومره هم فاندې په نظر راځي او برابره ده چې ددې دواې څومره هم قوي وي
منع حمل یعنې داسې صورت اختیارول چې قوت تولید باقي وي خو حمل قرار نه نیسي
نو په دې صورت کې لګ تفصیل شته چې بغیر د ضرورت نه دا صورت اختیارول مکروه تنزیهي دي او د لاندینو عذرونو د وجې نه جایز دي
ښځه دومره کمزورې وي چې د حمل برداشت نه شي کولې
ښځه د خپل وطن نه لرې په داسې ځاې کې وي چې هلته ئې د مستقل قیام اراده نه وي او سفر په څه داسې ذریعه سره وي چې میاشې پکې لګي
د ښځې او خاوند خپلو کې تعلقات ښه نه وي او د جدائي اراده ئې وي
د مخکې نه د موجود بچي د صحت خرابیدو یره وي
دا خطره وي چې د وخت د فسادونو د وجې نه به ماشوم بد اخلاقه او د مور او پلار د شرمندګۍ سبب جوړ شي. که د داسې مقصد دپاره ئې حمل بند کړو چې د اسلامي اصولو خلاف دي نو دا عمل بالکل ناجائز دي مثلا د کثرت اولاد د وجې نه که رزق د تنګۍ خیال وي یا دا خیال وي که جینۍ پیدا شوه، نو شرم دي د حمل قرار نیولو نه د

ځلورو میاشتو تر پوره کیدو مخکې په څه ذریعه سره حمل ساقط کول. ددی حکم دادی چې بلا عذره نا جائز او حرام دي البته د بعض عذرونو د وجې ددی گنجائش شته مثلاً د حمل د وجې نه د ښځې بې اوچیگي او په نورو ذریعو سره د رومنې بچې د پالنې انتظام ناممکن یا مشکل وي یا دینداره ښځه داکتره ددې ښځې معاینه اوکړي او دا اوائي چې که حمل باقي پاتې شو، نو د ښځې د ځان یا د بل څه اندام د ضایع کیدو سخته خطره ده

د ځلورو میاشتو نه روسته حمل ساقط کول مطلقا حرام دي د هیڅ یو عذر د وجې نه ددي گنجائش نشته

احسن الفتاوی جلد ۸ ص ۳۴۷

يو پيغام په نوم داهل اسلام

نن صبا دورکې کفار د مسلمانانو د ډېرېدونکې ابادۍ نه خائف
دي، نو دوی د مسلمانانو د ختمولو دپاره د ډېر سوچ او فکر نه
روسته يوه طريقه ايجاد کړه، چې ديته خانداني منصوبه بندي ويل
شي، او بعض نام نهاد مسلمانان هم په دېکې شامل دي، او دوی
داخبره کوي چې که بچي ډېر شي، نو رزق به له کومې خواه پيدا
کيږي، زه وايم چې د رزق ذمه داري الله تعالی اخيستي ده الله
تعالی ځناورو ته رزق ورکوي پس ځناورو کې خانداني منصوبه
بندي نشته او نه ئې څه تجارت او دکان شته بچي يې پيدا کيږي الله
رزق ورکوي نو انسان چې اشرف المخلوقات دي او د رزق ګټلو ئې
مختلفې ذريعې دي . الله تعالی به هغه ته رزق ولې نه ورکوي بهر
حال نن صبا زمانه کې رايجه منصوبه بندي د کفارو يو شازش دي :
کافرانو په ملکونو کې خصوصا په امريکه کې داسې ډېرې کارخانې
موجودې دي چې هغه داسې دوايانې تياروي چې هغې سره حمل
قرار نه نيسي مخکې به خلق ويېدل که زنا مو اوکړه نو چاته به پته
اولګي خو نن صبا د مذکوره خانداني منصوبه بندي او دوايانو د
وجې به يوه ورځ کې په زرګونو زنا ګانې کيږي او دوايانې
استعماليږي د دې ذمه دار به څوک وي ،؟ د رزق د وجې نه منصوبه
بندي شرعا قطعا حرام دي او دا خلق بيا يوه ناره لګاوي چې (چهوټا
خاندان زندګي اسان) زه وايم چې چهوټا خاندان زندګي ويران
کله کله داسې اوشي چې يو سړي منصوبه بندي اوکړي دوه بچي ئې
وي خو بيا هغه مړه شي نو زندګي ئې ويرانه پاتې شي او خوله ئې
وازه نيولې وي بيا نه يې واده کولې شي او نه ئې بچي پيدا کيږي

پهر حال دا يوه لويه موضوع ده په دې باندې دا ډير څه ليکولو دپاره کافي اوراق درکار دي صرف په اخر کې خپلو مسلمانانو رونړو نه داوايم چې داد کفارو يو سازش دی ددې نه ځان بچ کړئ او نور مسلمانان هم ترې بچ کړئ او د خپلو علمائ کرامو نه په هر کار کې راهنمائي حاصله کړئ چې په ورځ د قيامت بيا د شرمندګۍ سره مخ نه شئ. [ازمترجم]

کفريه کلمات او د هغې احکامات

د قران پاک توهين کول کفر دے، که چا د قران پاک توهين اوکړو نو مرتد کيږي، او نکاح ئې باطله کيږي، او د مرتد جنازه کول جايز نه دي او نه ورسره تعلقات ساتل جايز دي

[اپکے مسائل اور انکا حل ج ١ ص ۴٨]

په دين پورې توقې کول

د دين اسلام د څه خبرې نه توقې جوړول کفر دې او دې سره ايمان ساقط کيږي داسې سړي ته د خپلو کفريه کلماتو نه توبه ويستل پکار دي او خپل ايمان تجديد کول پکار دي نکاح به هم دوباره کوي که بغير د توبې او نکاح ښځې نه نزدې شو نو دا به زنا او بدکاري حسابيږي [حواله بالا]

په سنتو پورې توقې کول کفر دی

د حضور صلى الله عليه وسلم په څه څيز پورې توقې کول ښکاره کفر دي که مخکې مسلمانان ؤ نو د توقو نه روسته مرتد اوګرځيدو.

[حواله بالا ج١ ١۵٠]

د فاندي دباره خان ته غير مسلم ويل

که چا د خپلي فاندي دپاره دا اويل چې زه مسلمان نه يم نو دا سړي د ايمان نه خارجيږي نکاح دې دوهم ځل اوکړي

احواله بالا جلد ۱ ص ۵۱)

د حضور صلى الله عليه وسلم لره غوندې گستاخي هم کفر دي

د حضور صلى الله عليه وسلم د ويښتانو مبارکو توهين کول هم کفر دی د فقهې په کتابونو کې دا مسئله ذکر ده. چې که چا د حضور صلى الله عليه وسلم د ويښتانو مبارکو دپاره د تصغير صيغه استعمال کړه نو کافر به شي. احواله بالا جلد ج۱ ص۵۲)

د غصې په حالت کې د کفر کلمه ويل

د غصې په حالت کې د کفر کلمه ويل هم کفر دی توبه کول پکار دي د ايمان او نکاح تجديد د اوکړي احواله بالا جلد ۱۲ص ۳۴۳)

په خلفای راشدينو او حضرت عائشه رضي الله عنها باندې تهمت لګول

خلفای راشدينو ته کنځل کولو والا ته ډيرو علماؤ او فقهاؤ کافر ويلي دي او خصوصا په حضرت عائشه رضي الله عنها باندی تهمت لګولو والا بالاتفاق کافر دي ځکه چې به دې کې د قران کريم د اياتونو ته انکار دی احواله بالا جلد ۱۲ص ۳۷۳)

دا ويل چې مونږ کافران يو څه حکم لري؟

که يو مونږ گزاره بل جاته اويل چې مونږ اوکه هغه اويل چې مونږ خو کافران يو نو په دې کلمه ويلو سره دا کافر شو توبه او استغفار

دي کوي اود ایمان او نکاح تجدید دې اوکړي
احواله بالا جلد ۱۲ ص ۳۷۴]

په جومات کې به متیازې کوم کلمه کفر ده

که چا د جومات متعلق اویل چې متیازې به پکې اوکړم یا خنزیر به پکې ذبح کړم نو دا کفریه کلمات دي توبه کول او د نکاح او ایمان تجدید کول پکار دي ا احواله بالا جلد ۱۲ص ۳۸۲]

زه اسلام نه منم

که یو سړي بل ته نصیحت کولو او هغه بل ورته اویل چې زه اسلام نه منم نو دا کفر دی. احواله بالا جلد ۲ ص ۳۸۲]

زما حشر دې د هندوانو سره وشي

که چا اویل چې زما حشر دے دهندوانو سره اوشي نودا د کفر کلمات دي. احواله بالا جلد ۱۲ص ۴۳۴]

د الله او رسول نه د بیزارې اظهار کفر دی

که دوه نفره په جګړه وو. او بل چا ورته د قران ایت اویلو چې جګړه مه کوئ په دي کې یو اویل چې مونږ ته ستا ایاتونه الله او رسول نه دي پکار نودا د کفر کلمات دي. احواله بالا جلد ۱۲ ص ۴۴۷ ا

نوټ: چې کله سړې کافر یا مرتد شي نو دوباره به کلمه وائي او خپلې ښځې سره به نکاح هم دوباره کوي.

متفرقې مسئلې

د مستحاضې حکم

استحاضه هغه وینه ده، چې په حیض کې د درې ورځو نه کمه یا دلسو نه زیاته راځي، او په نفاس کې د څلویښتو ورځو نه زیاته وي نو دېته استحاضه وائي، ددې حکم دادی چې په مستحاضه ښځه باندې لازم دي چې د حیض او نفاس موده پوره کولو نه روسته غسل اوکړي او بیا به دهر مونځ په وخت کې نوې اودس کوي او مونځ تلاوت وغیره به کوي [فتاوی حقانیه جلد ۲ ص ۵۲۷]

د حیض په ایامو کې استعمال شوې کپړې

بعض ښځې د حیض په ایامو کې استعمال شوې کپړې بهر په لارو کوڅو کې غورځوي د غیرت تقاضه داده چې که داسې کپړې د دوباره استعمال قابلې نه وي نو په اور دې اوسوزولې شي بهر غورځول ئې مناسب نه دي [حواله بالا جلد ۲ ص ۵۲۷]

د جنابت حالت کې په کمپیوټر سره قران لیکل

په شریعت مقدسه کې د قران کریم احترام اصلا مقصود دې چې کله د جنابت په حالت کې د قران تلاوت صحیح نه دې نو همدغه شان نقاؤ د قران کریم لیکل هم منع کړې دي نو د ټائپ رائټر او کمپیوټر په ذریعه سره قران لیکل هم صحیح نه دي البته د بې اودسۍ په حالت کې ئې لیکل جائز دي خو شرط دادی چې د قران ایاتونو ته لاس نه لګې [حواله بالا جلد ۲ ص ۵۲۲]

په حائضې باندې د دم کولو حکم

د وظائفو او اورادو کولو دپاره طهارت شرط نه دې، لهذا د طهارت نه بغیر جایز دي چې کله د دم کونکې طهارت ضروري نه دې نو چې په چادم اچول کیږي نو د هغه طهارت په طریقه اولی ضروري نه دې. [حواله بالا ۲ ص ۵۲۸]

د حیض په حالت کې د قران تلاوت کول

د حیض په حالت کې د قران تلاوت منع دی البته بطور دعا د قران الفاظ ویل جایز دي په دې حالت کې د قران حافظې ته پکار دي چې دژبې خوزولو نه بغیر په زړه او ذهن کې تلاوت کوي او که څه ترې هیر شي، نو قران کریم دې په څه کپړه اونیسي او کوري.
[اپکے مسائل اور ان کا حل جلد ۲ ص ۱۷]

د حیض په حالت کې په امتحان کې د قران د ایاتونو جواب څنګه اولیکل شي ؟

په خاص ایامو کې په امتحان کې د قراني ایاتونو د ترجمې اوتشریح لیکلو اجازت شته. خو دایت کریمه متن دې نه لیکي بلکې د ایت حواله دې ورکړي او ترجمه دې اولکي.
[حواله بالا جلد ۲ ص۱۷]

عام ښځې او استاذانې د حیض په حالت کې تلاوت څرنګه اوکړي

ښځو ته د حیض په حالت کې د قران کریم تلاوت کول او قران ته لاس لګول جائز نه دي برابره خبره ده چې مکمل ایت وي یا څه کم وي البته د قران کریم هغه ایاتونه چې د دعا یا اذکارو په نوګه ویلې

ښځه د دعا یا ذکر په توګه ویل جائز دي مثلاً د خوراک په وخت
کې بسم الله ویل یا الحمد لله ویل ، همدغه شان د قران کریم هغه
کلمات چې په عامو خبرو کې راځي هغه ویل هم جایز دي او د قران
ښودونکو معلماتو ته هم دغه حکم دي باقي پاتې شوه دا خبره چې د
تعلیم سلسله به څنګه جاري ساتي نو ددې دپاره فقهاؤ یوه طریقه
ښودلې ده هغه داده چې د قراني ایاتونو کلمه جدا جدا اوائي مثلاً
الحمد ....لله.... رب.... العالمین دغه شان د قران معلمې دپاره د
قران الفاظو هجاء سره ویل جایز دي خو د حیض په حالت کې د قران
تلاوت اوریدل منع نه دي. [حواله بالا جلد ۲ ص ۷۲]

د حیض په حالت کې نکاح کول

د حیض په حالت کې نکاح کول صحیح دي خو د خاوند او ښځې یو
ځای کیدل صحیح نه دي رخصتي به ددې ایامو د ختمیدو نه روسته
کیږي [حواله بالا جلد ۵ ص ۲۷]

د حیض په حالت کې د اذان جواب

دحیض او نفاس په حالت کې د اذان جواب ورکول صحیح نه دي
[فتاوئ حقانیه جلد ۲ ص ۲۷]

د خنثی مشکل سره نکاح

د خنثی مشکل سره نکاح جائز نه ده. [حواله بالا جلد ۴ ص ۳۲۸]

د شنډې ښځې سره نکاح کول

د شنډې اچې بچي ئې نه کیږي، سره نکاح کولو کې بعضې فائدې
حاصلیږي څکه به نکاح کولو کې څه حرج نشته او د نکاح نه

مقصد اولاد دي ځکه د شنډې نه علاوه د بلې صحیح او قابل اولاد ښځې سره نکاح افضل دې احواله بالا جلد ۸ ص ۳۲۴]

د حاملې ښځې سره نکاح

که یوه ښځه حامله وي نو د بچي تر پیدا کیدو پورې ورسره نکاح کول جائز نه دي او که د زنا د وجې نه حامله وي نو په دې صورت کې که څه هم نکاح جایز دې خو جماع جایزه نه ده که نکاح ئې د زاني نه علاوه د بل چا سره شوې وي او که هم دې زاني سره نکاح اوشو نو بیا جماع هم جایزه ده. احواله بالا جلد ۴ ص ۳۳۰]

د کومې ښځې سره نکاح کول غواړي د هغې یو نظر کتل

چې د کومې ښځې سره د نکاح کولو اراده وي هغه یو نظر کتل جائز دي، برابره خبره ده چې پخپله ئې اوګوري یا په یله ښځه ئې اوګوري ددې نه د زیاتو تعلقاتو جوړول مخکې د نکاح نه جائز نه دي نه د خبرو کولو اجازت شته او نه د خلوت او یو اځې کیدلو اجازت شته، د نکاح نه مخکې میلاویدل غیر اخلاقي حرکت دې
احواله بالا جلد ۵ ص ۳۴]

ایا په ډانس اګډیدو سره نکاح ماتیږي

په واده کې په ډانس کولو سره نکاح نه ماتیږي البته دا کار حرام دی نو کول یې نه دي پکار. احواله بالا جلد ۵ ص ۱۸۲]

دوهم واده د خپلې ښځې د اجازت نه بغیر جائز دې

که رومبې ښځه په دوهم واده باندې راضي نه وي نو بیا هم دوهم

وادہ کول جائزدي البته په دواړو کې پوره پوره انصاف کول پکار
دي افتاوی دارالعلوم دیوبند جلد ۷ ص ۱۵۰

ښځو دپاره د اذان جواب ورکول

د اذان جواب لکه څرنګه سړي ورکوي همدغه شان ښځې ئې هم
ورکولې شي بلکه د ښځو دا دیني ذمه داري جوړيږي چې د اذان
جواب ورکوي احواله بالا جلد ۳ ص ۲۷

د انجکشن په ذریعه سره خناور حامله کول

په خناورو کې د نسب لحاظ سائل ضروري نه دي ځکه چې مور به
خناورو کې اصل ده او بچې په حلت او حرمت کې د مور تابع وي په
دي وجه د خناورو د نسل دپاره انجکشن لګول څه بد کار نه دي
احواله بالا جلد ۲ ص ۲۹۹

د خاوند د محبت پیداکولو دپاره د تعویذ استعمال

د خاوند او ښځې د اصلاح دپاره عملیات یا تعویذات استعمالول
شرعا قبیح نه دي خو شرط دادی چې خاوند خپل غلام جوړول
مقصود نه وي بلکې دعدم موافقت نه د بچ کیدو نیت سره وي د
فتاؤ په کتابونو کې چې کومه د عدم جواز فتوی موجوده هغه د غیر
شرعي تعویذاتو یا تسخیراتو د وجې نه ده یا په غلط نیت باندې
محمول ده احواله بالا جلد ۲ ص ۴۰۱

د بلوغت نه روسته د ختنه کولو په وخت کې په شرمګاه باندې نظر پریوتل

د بالغ کیدو نه روسته ختنه کولو کې که نظر په شرمګاه پریوځي نو دا نظر جائز دې ځکه چې ختنه د اسلام د شعائرو نه ده او هر مسلمان باندې لازمه ده. احوالـه بالا جلد ۸ ص ۱۴۲۲

د غسل کولو په وخت کې د اوبو په لوښي کې د اوبو مستعمل قطرې پریوتل

که د غسل کولو په وخت کې د اوبو استعمال شوې قطرې په لوښي کې پریوځې نو که د اوبو په دې قطرو کې ظاهري نجاست نه وي یعني په دې قطرو سره د ظاهري نجاست ازاله نه وي شوې نو په لږ قطرو پریوتلو سره اوبه نه ناپاکه کیږي ځکه چې ددې نه ځان ساتل د انسان په طاقت کې نه دي بیا هم ممکنه حد پورې احتیاط کول پکار دي. احوالـه بالا جلد ۲ ص ۵۲۹

د جنبي خوله

د انسان خوله په هر حالت کې پاکه ده برابره خبره ده چې د جنابت په حالت کې وي یا نه وي البته که په کوم اندام باندې ظاهري نجاست وي او خوله یې په کپړه باندې اولګي نو کپړه به ناپاکه شي احوالـه بالا جلد ۲ ص ۵۷۰

د استنجا نه د عاجزه شوي حکم

چې کوم سړی پخپله د استنجا کولو نه عاجزه وي د بیمارۍ د وجې نه یا یې لاسونه کټ وي او ښځه یا وینځه یې هم نه وي او پخپله په

هیڅ یوه طریقه په استنجا قادره نه وي نو د داسې سړي دپاره استنجا معاف ده، البته که صرف په یو لاس عاجزه وي نو په بل لاس څومره چې ممکنه وي استنجا به کوي.
احواله بالا جلد ۲ ص ۵۹۷

د جرم د اثبات دپاره د تصویر حکم

که یو سړي زنا کوي او بل څوک ئې تصویر اوباسي نو تصویر او ددغه سلسلې نور نوي څیزونه په نن صبا وخت کې بالکل نظر انداز کولې نشي. او دا ذرایع ترکافي حده پورې د جرم په ثابتولو کې کار ورکوي خو شرط دادی چې نور ذرایع او علامات ددې تائید کوي ځکه چې نن صبا به په تکنیکي دور کې په تصویرونو کې د جعلسازۍ قوي امکان موجود وي د یو سړي په بدن باندې د بل سر لګولې شي وغیره ډیرې نخرې کیږي نو مذکوره تصویر که څه هم په کلي طور سره د جرم ثابتولو دپاره کافي نه دی خو دا بالکل پریښودلې هم نشي ددی وجې نه که ذرایع ددې په تائید کې نه وي او قاضي ته په مجرم باندې یقین وي نو په دې مجرم باندې کم نه کم تعزیر جاري کولې شي احواله بالا جلد ۵ ص ۱۵۱۲

د اثبات جرم دپاره ریکارډ کافي نه دی

د ټیپ ریکارډ او موبائیل وغیره په ذریعه سره ریکارډ شوي بیان سره د زنا قتل وغیره جرم نه ثابتیږي ځکه چې شرعا د ګواهانو د قاضي په مخامخ عدالت کې ګواهي ورکول ضروري دي او قاضي ته دا اختیار حاصل نه دې چې صرف د ریکارډ په بنیاد سره څه فیصله اوکړي ځکه چې د یو سړي اواز د بل مشابه کیدلای شي.
احواله بالا جلد ۵ ص ۱۱۵۲

د حلالې په نکاح کې د ساتي (ربړ) استعمال

د حلالې په نکاح کې که څوک د جماع وخت ساتي استعمال کړي نو که د ساتي سره دې محلل ته لذت محسوس شي نو حلاله کیږي او که محسوس نه شي نو نه کیږي. ځکه چې په حلاله کې د سړي د ذکر داسې داخلیدل ضروري دي چې دواړو ته لذت او خوند محسوس شي. انزال ضروري نه دی. احواله بالا جلد ۴ ص ۲۵۲]

د حلالې په وخت انزال ضروري نه دی

په شرعي حلاله کې ایلاج (د حشفې داخلول) ضروري دي او هغه هم داسې چې ذکر ولاړ وي دې دپاره چې محلل ته څه لذت او خوند محسوس شي. البته انزال کول ضروري نه دي.

[احواله بالا جلد ۴ ص ۴۴۳]

په نابالغ باندې د حلالې شرعي حکم

د حلالې دپاره د محلل (حلاله کونکي) بالغ کیدل ضروري نه دي. صرف په جماع باندې قادره کیدل یې ضروري دي نو که نابالغ مراهق یعنې قریب البلوغ وي او جماع کولې شي نو حلاله ئې صحیح ده. [احواله بالا جلد ۴ ص ۵۵۴]

په دبرکې جماع کولو سره حلاله

د شرعي حلالې دپاره ضروري ده چې په مخکې طرف کې جماع اوشي، په روسته طرف کې بدکاري کول د حلالې دپاره کافي نه دي او ښې هم دا عمل ګناه کبیره ده. احواله بالا جلد ۴ ص ۵۵۴]

د ټیسټ ټیوب بې بې شرعي حیثیت

د بیوځانګړي انجکشن په ذریعه سره د ښځې رحم ته منې نن صبا د یو خاص انجکشن په ذریعه سره د ښځې رحم ته مني رسولې شي دې سره بیا بچې پیدا کیږي دیته ټیسټ ټیوب بې بې وایې، یا تلقیح صناعي ورته وائي . دا په ډیره مفاسدو باندې د مشتمل کیدو فحاشۍ او بې دینۍ ذریعه جوړیدو د وجې په اتفاق د علماؤ سره جائز نه ده، بیا هم که د چا اولاد نه پیدا کیږي او په ښځه او خاوند کې د اولاد صلاحیت موجود وي خو خاوند د ځه وجې نه خپله مني د ښځې رحم ته نشي رسولې یا د ښځې په رحم کې د امساک او استقرار صلاحیت نه کیدلو د وجې نه د بچې پیدا کیدل ممکن نه وي نو په دې صورت کې دا مذکوره مطنوعي نسل کشي جائز کیږي خو شرط دادې چې مني د ښځې د خپل خاوند وي د دوارو په رضامندۍ سره وي او د دوارو محامخ دا کار کیږي او ماهر مسلمان ډاکټر دا طریقه تجویز کړي.

[حواله بالا جلد ۴ ص ۱۵۵۸

د خاوند د تولید ماده د بلې ښځې رحم کې لویدل

د تولید په نوې طریقه کې داسې کیږي چې د خاوند او ښځې مني میلاؤ کړل شي، او د ټیوب په ذریعې سره د بلې ښځې په رحم کې کینبودل شي، اودا مخلوط مني د هغې په رحم کې غټیګۍ ترذې چې ماشوم شي. نو په دیکې د نسب ثبوت مسئله راځي چې نسبت به د چانه ثابتیږي نو د نسب د ثبوت دپاره ابتدائي وخت کې د خاوند او ښځې د نطفو اختلاط کافي دې نو چونکې په مذکوره صورت کې د خاوند او ښځې د نطفو په ابتدائي وخت کې اختلاط

نشته او ددې نه بيا يوه علقه پيدا شي. او بيا د اجنبي په رحم کې
واچولې شي، نو د نسب د ثبوت دپاره تر اختلاط پورې زمانه کافي
ده بقيه د اجنبيه ښځې په منزله د مرضعه (پې وركونكې) ده. ددې
ماشوم حقيقي مور او پلار هم هغه دي چې د چا نطفه وي
(حواله بالا جلد ۴ ص ۵۵۹)

هوا خارجولو باندې صرف اودس دی استنجاء نشته

که د چا نه هوا خارجه شي. نو صرف اودس کول کافي دي دوړو او
غتو پولو کولو نه بغير استنجا کول بدعت دي
(اپکے مسائل جلد ۲ ص ۷۳)

ښځه به د سر په کټ شوؤ ويښتانو څه کوي ؟

چې کله ښځه په سر کې ږومنز (منګز) کوي نو په ږمنز کې .څه ويښتان
پاتې کيږي دا غورځول نه دي پکار. ځکه چې د ښځو ويښتان په
سترکې داخل دي دا ويښتان چرته دفن کول پکار دي
(حواله بالا جلد ۲ ص ۷۳)

په نوکونو پالش لګول د کفارو تقليد دې

چې کومې ښځې په نوکانو پالش لګوي نو دهغوی به نوکانو باندې
د پالش نه پترې جوړيګي او اوبه ورسره لاندې نه رسيږي نو ترکومه
پورې چې دا صفا نشي. نو اودس او غسل يې نه کيږي
(حواله بالا جلد ۲ ص ۷۴)

د ناپاکۍ په حالت د قراني اياتونو والا د تعويذ استعمال

چې په کوم کاغذ ایت لیکلې وي هغه د ناپاکۍ په حالت کې مسح کول جائز نه دي خو که په کپړه وغیره کې دننه وي نو بیایې مسح کول جائز دي ددینه معلومه شوه چې د ناپاکۍ په حالت کې د تعویذ استعمال جائز دی چې کله په کپړه وغیره کې دننه وي۔

[حواله بالاجلد ۲ ص ۷۸]

په بیت الخلا کې کلمه په ژبه ویل

په تشناب او بیت الخلا کې دعا په ژبه سره ویل جائز نه دي۔

[حواله بالا جلد ۲ ص ۸۰]

د داسې لاکټ سره بیت الخلاته داخلیدل په کوم باندې چې د الله نوم لیکلې وي

نن صبا خوانان په غاړه کې قسما قسم زنځیرونه اچوي په بعضې باندې د الله نوم یا بل څه مقدس کلمات وي نو دداسې زنځیر سره بیت الخلا ته داخلیدل نه دي پکار بلکې اوباستل یې پکار دي [حواله بالا جلد ۲ ص ۸۰]

د سپي توکانړې نجس دي

د سپي توکانړې نجس دي ددې وجې نه چې کوم ځای د سپي توکانړي اولګي هغه صاف کول پکار دي. [حواله بالا جلد ۲ ص ۸۰]

د نجسې وازګې صابن

د ناپاکې وازګې استعمال؛ جائزدی البته دداسې صابون استعمال

جائز دي کوم کې چې ناپاکه وازګه میلاو شوې وي ځکه چې د
صابون جوړېدلو نه روسته ئې ماهیت بدلیږي

د بیوټي پالر شرعي حثیت

ښځو ته د زینت او سنګار کولو اجازت شته خو شرط دادی چې به حدود کې دننه وي په موجوده دور کې چې کومه بیوټي پالرو پیشه ده په دې ډیر قباحتونه دي چې ددې د وجې دا حرامه ده. هغه قباحتونه مختصرا دادي.

(۱) بعض ځایونو کې دا کارسرې کوي چې خالصتا بې حیائي ده.

(۲) اداسې ښځې په بازارونو کې د خپل زینت نمائش کوي او داهم بې حیائي ده.

(۳) د بیوټي پالرکولو نه روسته په هلک او جینۍ کې فرق کول مشکل وي حالانکې د سړو د ښځو سره او د ښځو د سړو سره مشابهت موجب لعنت دي.

(۴) عام تجربه داده چې دداسې کاروبار کونکو خلقو ددین او ایمان سره هیڅ واسطه نه وي ددې وجې نه دا ظاهري زینت او سنګار د باطني بیګاړ او فساد ذریعه هم ده. (حواله بالا جلد ۷ص ۱۳۷)

د ښځو دباره ویښتان کټ کول

د ښځو دپاره د سر ویښتان کټ کول جائز نه دي.

(حواله بالا جلد ۷ ص ۱۳۱)

د جینکو غټ نوکان پریخودل

د نوکانو متعلق شرعي حکم دادی چې که هره هفته نه وي نو به

ښځلسه ورځ دې نوکان کښې کوي که ځلوېښت ورځې تېرې شوې او نکان چا کښې نه کړل، نو ګناه ده هم دغه حکم د هغو وېښتانو دی کوم چې صاف کولې شي، په دې حکم کې ښځه او سړی دواړه برابر دي [حواله بالا جلد ۷ ص ۱۳۵]

ایا د خوان سړي خته کول جائز دي

خته کول د صحیح قول مطابق سنت او د اسلام نښه ده که والدینو په ورکوالي کې ونکړه نو د والدینو تساهل د ملامت لائق دي خو بخپله په دې سړي باندې څه ګناه نشته. د خوان کیدلو نه روسته که برداشت لري نو کول یې بکار دي . او که برداشت نه لري نو خیر دی، او نن صبا خو سرجري او ډاکټرې دومره ترقي کړیده چې د خته د نه برداشت کیدو سوال نه پیدا کیږي باقي د ختنه نه کولو باوجود هم دا سړې مسلمان دی چې کله د الله او رسول احکامات په زړه سره مني [حواله بالا جلد ۷ ص ۱۳۹]

په ښځې ډاکټرې باندې خته کول

په ښځه ډاکټره باندې خته کول شرعاً څه ګناه نه ده. خو چې کله ماشوم وي یا غټ سړي خته کول د ښځې د پاره جایز نه دي [حواله بالا جلد ۸ ص ۱۵۱]

د برقعې د کپړې رنګ

ښځه د برقعې د پاره هر قسم کپړه استعمالولې شي اصل خیز د بدن پټول دي [حواله بالا جلد ۸ ص ۵۵]

په اپریشن سره د ولادت نه روسته د نفاس حکم

کله کله د ښځه سختې مجبورۍ د وجې نه په اپریشن سره ماشوم پیدا کیږي نو په دې صورت کې د نفاس حکم دادی چې د اپریشن نه روسته چې کوم وینه د رحم نه جاري شي هغه به نفاس شمارل کیږي او که صرف د اپریشن د زخم نه وینه وځي او د رحم نه نه وځي نو بیا د نفاس نه دي مونځ وغیره نه ساقط کیږي

اخیر الفتاوی جلد ۲ ص ۱۴۲

د سرې دپاره دنداسه استعمالول

سرې دپاره د زینت دارادې نه بغیر صرف د صفائي دپاره دنداسه استعمالول جائز دي [احسن الفتاوی جلد ۸ ص ۲۸]

مصنوعي ویښتان لګول

بعضې ښځې مصنوعي ویښتان د خپلو ویښتانو سره لګوي. که دا ویښتان د انسان وي نو ددې لګول ګناه کبیره ده. په حدیث کې په دې باندې لعنت راغلې دی. که د بل څه څناور وي نو جائز دي

[احسن الفتاوی جلد ۲ ص ۷۵]

د شنډې چیلې پې استعمالول

که یوه چیلی بغیر د بچي د پیدا کیدو نه پې شروع کړي نو شکل پې حلال دي [حواله بالا جلد ۲ ص ۱۲۴]

په یوه بستره باندې د دوو نفرو اوده کیدل

د لسو کالو او د لسو نه د زیات عمر والا کسانو په یوه بستره اوده

کېدل جائز نه دي برابره خبره ده چې دواړه سرې وي يا دواړه ښځې يا
يو ښځه وي او بل سړی او برابره خبره ده چې يو نفر يو طرف او بل
بل طرف ته وي چې کله په مينځ کې د څه کېږې رکاوټ نه وي که څ
د کېږې وغيره رکاوټ وي نو بيا مکروه تنزيهي دي البته هلک د
خپل پلار سره اوجينۍ د خپلې مور سره اوده کېدې شي
[حواله بالا جلد ۲ ص ۱۷۱]

په غسل خانه کې متيازې کول

په غسل خانه کې متيازې کول جائز دي چې کله فرش پوخ وي او په
متيازو اوبه واچولې شي چې اوبهيږي خوبيج کېدل بهتر دي ددېنه د
وسوسې پيدا کېدلو يره ده. [حواله بالا جلد ۸ ص ۱۸۲]

د انجکشن په ذريعه پې ايستل

د غواګانو اوميښو والا اکثر غواګانو او ميښو ته يو انجکشن
لګوي چې په هغې سره غوا ميښه پوره پې غولانځې ته راکوزوي
او بيا په اسانۍ سره ايستلې شي. دا طريقه جائزه ده ځکه چې الله
تعالی څناور د انسان دفائدې دپاره پيدا کړي دي نو د دوی نه فائده
اخيستل جائز دي چې کله دوی ته څه تکليف نه وي.
[حواله بالا جلد ۸ ص ۲۲۳]

د مور او پلار د ګناهونو د معاف کولو طريقه

چې د چا مور او پلار د ګناهونو ژوند تير کړی وي او دا هم پته نشته
چې توبه او استغفار ئې کړی دی که نه، نو د والدينو د وفات نه
روسته په اولاد باندی ددوی لاندينې حقوق دي

(۱)د هغوی دپاره دعا او استغفار کوي. (۲)مور او پلار د چا سره څه وعده کړې وي نو هغه پوره کول نه مخکې وفات شوي وي هغه وعده پوره کول. (۳)د والدینو د خپلوانو سره صله رحمي او د تعلق والو خلقو سره ښه سلوک کول د څه شرف قید نه بغیر د بدني او مالي عبادت ایصال ثواب کول. په دې څیزونو سره به د هغوی ګناهونه ان شاالله معاف کیږي او په عذاب کې به یې سبکوالې راځي. (حواله بالا جلد ۹ ص ۲۸)

د ډیرو خاوندانو ښځه به قیامت کې چاته میلاویږي

چې کله یوې ښځې د ډیرو خاوندانو سره نکاح کړې وي یعنې د یو د وفات نه روسته د بل سره او دبل د وفات نه روسته د بل سره . نو په بعض روایاتو کې راځي چې په جنت کې به دا ښځه اخري خاوند ته میلاویږي او د بعض روایاتو نه معلومیږي چې ښځې ته به اختیار ورکولې شي چې د کوم سره یې ډیر موافقت وي هغه به اختیار کړي او بعض حضراتو دافیصله کړې ده چې که ټول خاوندان په ښواخلاقو کې برابر وي نو اخري ته به میلاویږي وګرنه اختیار به ورکولې شي (حواله بالا جلد ۹ ص ۱۴۳)

باکرات (چې واده ئې نه وي کړې) او مطلقات به چاته میلاویږي؟

باکراتو او مطلقاتو ښځو ته به په جنت کې اختیار ورکولې شي: چې څوک ئې خوښ وي که څوک یې هم خوښ نه وي نو الله تعالی به ورته مذکر حور پیدا کړي. (حواله بالا جلد ۹ ص ۱۴۴)

د لیوني د طلاقو حکم

که لیوني خپلې ښځې ته طلاق ورکړلو نو نه واقع کیږي ځکه چې د طلاقو د واقع کیدلو دپاره د خاوند عاقل او بالغ کیدل شرط دي او مجنون چونکې د عقل د نعمت نه محرومه دي ځکه ئې د طلاق اعتبار نشته (فتاوی حقانیه جلد ۸ ص ۴۴۲)

د لیوني نه د جدا کیدو طریقه

د لیوني طلاق نه واقع کیږي ددې نه د ښځې د جدائې صورت دادې چې لیونې که مطبق وي یعني د کال اکثره وخت په لیونتوب کې تیروي افاقه بالکل ورته نه کیږي یا ډیره لږه کیږي او بیا لیونې کیږي چې د هغه نه د سخت نقصان یره وي یا د گزارې څه صورت نه وي نو د وخت حاکم به د ښځې نکاح فوراً فسخ کړي او که لیونتوب مطبق نه وي نو خاوند ته به یو کال مهلت د علاج دپاره ورکړي به کال کې که صحیح شو نو صحیح ده ورنه تفریق به کولې شي، بیا که جماع یا خلوت صحیحه شوې وي نو د عدت تیرولو نه روسته به دا ښځه بله نکاح کوي (فتاوی محمودیه جلد ۲ ص ۱۹۲) که چرته مسلمان حاکم بااختیاره نه وه یا د شریعت موافق فیصله نه کوي نو د یو څو معززو او دیندارو خلقو ډله داکار کولې شي، خوشرط دادې چې په ډله کې یو داسې عالم موجود وي چې په معاملاتو خبر وي د عرف نه خبر وي او په علم کې پوخ وي.

(حواله بالا ج۲ص ۱۴۷)

د طلاق په نیت سره چا ښځې ته اوبل ته مې پریخودې

که خاوند ښځې ته د طلاق په نیت سره اوبل چې ته مې پریخودې نو

په دې سره يو طلاق بائن واقع شو دوباره به نکاح کوي
[دارالعلوم ديوبند جلد ۹ ص ۲۷۲]

ته په ما باندې حرامه ئې؟

خپلې منکوحې ته داويل چې ته په ماباندې حرامه يې. طلاق کنائي دي. په دې سره د طلاق واقع کيدل به نيت موقوف دي که خاوند د درې طلاقو نيت اوکړو نو درې به واقع کيږي او که د دريو نيت نه وي صرف دا اراده يې وي چې ښځې ته طلاق ورکوم نو بيا يو طلاق بائن واقع کيږي او که ډير کرته يې دا لفظ استعمال کړو . او د طلاقو نيت وي نو يو طلاق بائن به واقع شي دويم او دريم به لغوه وي [فتاوی حقانيه جلد ۴ ص ۴۷۸]

د غلې پيسې به په مالک ته واپس کول

که چا د بل نه روپۍ پټې کړې وي اوس که دا پيسې په څه طريقه سره مالک ته اورسوي نو د مواخذې نه به بري وي مالک ته د وبلو ضرورت نشته [دارالعلوم ديوبند جلد ۱۲ص ۲۰۷]

چې کومه ښځه د زنا نه حامله وي د هغې عدت

د زنا د وجې نه د حاملې ښځې دپاره هيڅ عدت نشته . خو خاوند دې د جماع کولو داپاره د يو حيض تيريدو انتظار اوکړي چې جرته حامله نه وي که حامله وي نو د بچې پيداکيدو پورې ورسره جماع کول جائز نه دي [حواله بالا جلد ۴ ص ۱۵۴۴]

په عدت کې په واده یا مړي کې شریکېدل

د معتدې دپاره بغیر د ضرورت نه د عدت د مکان نه وتل او په خوشحالۍ یا غم کې شریکېدل صحیح نه دي
[ادارالعلوم دیوبند جلد ۱۰ ص ۲۰۹]

د معتدې د علاج دپاره وتل

که ډاکټر کورته نه راځي نو د سختې بیمارۍ د وجې نه معتده د کور نه بهر وتلې شي

په عدت کې به میاشتې شمارکیږي که ورځې

که د ښځې خاوند د اسلامي میاشتې په رومبۍ تاریخ مړ شوې وي نو عدت به په میاشتو سره شمار کیږي ورنه ۱۳۰ ورځې به شمار کیږي [احسن الفتاوی جلد ۵ ص ۴۴۸]

د نابالغ د ځناور سره بدکاري کول

که د لسو یا یولسو کالو نابالغه ماشوم د میښې وغیره سره بدکاري اوکړه، نو والدینو ئې چې څوک مشر وي هغه ته به اویل شي. چې د اداب ښودلو دپاره ورته څه سزا ورکړه خو په لرګي به ئې نه وهي، بلکې به لاس یا څپلۍ سره به سزا ورکوي او په نازک ځای لکه په مخ به یې نه وهي او ډیر زیات به ئې هم نه وهي. او ځناور د سوزولو چې کوم حکم دی هغه د بالغ سره خاص دی
[امداد الاحکام جلد ۴ ص ۱۳۵]

د ښځې سره په داسې حالت کې جماع کول چې ماشوم ئې په سنګل اوده وي

چې کله ښځه او خاوند په يوه بستره اوکټ کې اوده وي او ورسره داسې نابالغه پوهه ماشوم اوده وي چې د اوده کيدلو نه روسته ورته څه خبر نه وي نو په داسې ځاى کې جماع کول جائز دي، او که په خوزيدو سره بيداره کيږي نو بيا په داسې ځاى کې جماع کول جائز نه دي چې کله ماشوم په دې پوهيږي (حواله بالا جلد ۴ ص ۴۰۴)

د علاج دپاره د ښځې سر خريل

که د ښځې په سر کې بيماري وي او ډاکټروائي چې ددې علاج به د سر خريلو نه روسته کيږي نو په داسې صورت کې که بغير د خريلو نه علاج مفيد نه وي نو مجبورا د سر په خريلو اجازت شته

د متيازو دا فلټر کولو حکم

که د يو شي حقيقت بدل شي نو احکامات ئې بدليږي او که صرف اجزائې په څه وجه جدا جدا کړلې شي نو په دې سره احکام نه بدليږي مثلا غټ بول چې اوسزيګي او ايره ترې جوړه شي . نو حرمت او ناپاکي ئې ختميږي. که په څه طريقې سره ددې بعض اجزاء اباستل شي . چې بوئې ختم شي نو ددې باوجود ئې ناپاکي نه ختميږي. د متيازو د فلټر کولو سره متيازې د خپل حقيت نه نه اوځي بلکه د متيازو بدبوداره اجزاء اوباستل شي ځکه به دا ناپاکه وي د دې د اودس او غسل دپاره استعمالول جائز نه دي او که د بدن څه حصې ته اولګي نو ناپاکه کيږي (جديد فقهي مسائل ص ۵۲)

د سپي د ژبې مرهم

غالباً په بعض امراضو کې د سپي د ژبې مرهم استعمالیږي نو دا مرهم ناپاک دي، د سخت ضرورت او د متبادل صورت د عدم موجودګۍ نه بغیر د دې استعمال صحیح نه دی، چې په کوم ځای دامرهم اولګي هغه ناپاک کیږي [جدید فقهي مسائل ص ۵۲]

د جنسي خواهشاتو د تکمیل دپاره د مصنوعي اندامونو استعمال

د مصنوعي اندامونو یا دمصنوعي ښځې او سړي نه فائده اخیستلو کې د فطرت د قانون مخالفت خپلې انتها ته رسیږي ځکه چې کوم سړي لواطت یا جلق (لاس نه کار اخیستل، کوي هغه اتفاقا د خپلو جزباتو د وجې نه داسې کوي خو چې کوم کم بخت خاص دهم دې مقصد دپاره د داسې اندامونو یا مصنوعي انسانانو استعمال کوي هغه ګویا ددې کار د بیا بیا کولو په ارادې سره دا څیزونه اخلي، او دا غیر فطري طریقه ده خپل ژوند دپاره مستقل ملګري جوړوي بیا ددې په ناجائز کیدو کې څه شبه ده؟ افسوس چې انسانان نن هغه مقام ته رسیدلي دي چې هلته ځناور هم نه دي رسیدلي [جدید فقهي مسائل ص ۱۷۲]

د جماع په وخت د نرود لوپ استعمال

په موجوده زمانه کې د بچو په تعداد کې کمي دپاره یو مخصوص قسم ربړ استعمالیږي په دې ربړونو کې یو خو هغه ربړ وي چې سړي ئې خپل مخصوص اندام ته اغوندي دیته نرود وائي .. دوهم قسم هغه ربړ دي چې ښځه ئې د خپل رحم په خوله اچوي دي دپاره چې

منې دننه داخله نه شي ديته لوب وائي نو د نرود اود لوب استعمال مکروه دي بالخصوص هغه وخت چې کله دا صرف د معاشي تنګې په احساس مبني وي البته که د څه عذر دوجې نه وي نو اجازت شته. مثلاً يو ماشوم موجود وي د پيو څکلو والا او دحمل سره د پيو د وچيدولو يره وي يا د حمل کيدو په صورت کې د ښځې صحت ته سخته خطره وي سرې ته پکار دي چې د نرود استعمالولو په وخت کې د ښځې نه اجازت واخلي ځکه چې د نرود سره ښځې ته دومره لذت نه حاصليږي لکه د نرود نه علاوه.

[جديد فقهي مسائل صفحه ۱۷۴]

د نرود په صورت کې د غسل وجوب

د نرود سره د جماع کولو په وخت کې غسل واجب کيږي

[جديد فقهي مسائل ج ۵ ص ۱۵۰]

د حايضې او نفاس والا ښځې مړې ته غسل ورکول

چې کومه ښځه د حيض يا نفاس په حالت کې وي ، دهغې مړي ته غسل ورکول مکروه او منع دي [بهشتي زيور ص ۱۲۳]

❖❖❖

د ایډز متعلق مسئلې

ایډز یو مرض دې چې د انسان د بدن دفاعي نظام تباه کوي عام طور سره دا مرض د جنسي غلط کارو د وجې نه پیدا کیږي که څوک د ایډز مریض وي او خپل مرض ئې ظاهر کړې نه وي او د یوې ښځې سره ئې نکاح اوکړه نو په دې صورت کې ښځې ته د نکاح د فسخ کولو حق حاصل دې . همدغه شان د نکاح نه روسته که چاته دا مرض لاحق شو . او خطرناک حدته ورسیږي نو د نکاح د فسخ کول حق حاصل دې

د ایډز بیماره ښځه که حامله شي . او د مستند ډاکټر د رائې مطابق غالب گمان داوي چې ماشوم به هم په دې مرض کې مبتلا کیږي نو په داسې صورت کې په حمل کې د روح راتلو نه مخکې د حمل اسقاط جایز دې چې هغه مدت فقهاؤ ۱۲۰ ورځې ښودلې دې.

د ایډز مریض که دې مرض په پوره گرفت کې اخیستې وي او د ژوند د معاملاتو د اداکولو نه معذوره وي نو داسې سړې به د مرض الموت مریض حسابیږي

د ایډز د مریض دا اخلاقي ذمه داري جوړیږي چې خپل د کوروالا او متعلقین خبر کړي او پخپله هم احتیاطي طریقه اختیار کړي

د ایډز مریض که خپل مرض پټیدلو باندې د ډاکټر نه اصرار کوي او د ډاکټر په رائې کې ددې مرض پټولو کې ددغه مریض کوروالاؤ او متعلقینو ته ددې ضرور لاحق کیدلو قوي یره وي نو د ډاکټر ذمه داري ده چې د صحت محکمې او متعلقه حضراتو ته اطلاع ورکړي.

د ایډز او په نورو متعدي ابل ته منتقل کیدونکو، امراضو کې د

مبتلا مريضانو د کوروالاؤ او متعلقينو ذمه داري جوړيږي چې دا
مريضان يواځې نه پريږدي په طبي لحاظ سره د دوی پوره خيال
ساتي، او دوی د علاج معالجه او په نورو تدابيرو کې پوره پوره
تعاون اوکړي.

په ايډز کې مبتلا ماشومان د تعليم نه محرومه کول نه دي پکار.
ضروري احتياطي تدابيرو سره د تعليم بندوبست کول پکار دي.

د ايډز د مريض د خپل مرض نه د واقف کيدو نه روسته چا صحت
مند انسان ته ددې مرض منتقل کول حرام دي او گناه کبيره ده.
داسې سړي په معاشري باندې د بدو اثراتو غورزولو د وجې نه د
سزا مستحق دي.

دغه فيصله په مسلم يونيورستي علي گړه کې په اتم فقهي سمينار
کې اوشوه چې په دې باندې د پوره هندوستان د مختلفو ديني
مراکزو او مسالکو راهنمائي کونکي علماؤ فقهاؤ او دجديدو
علومو ماهرينو درې ورځې غور او فکر اوکړو او دا فيصله ئې
اوکړه چې کومه پورته ذکر شوه. [اهم فقهي مسائل صفحه ۸۷]

د هغې بنځې سره نکاح چې اندامونه ئې ميلاؤ وي پيوسته وي

که يوه بنځه پيدائشي طور سره داسې وي چې ټول اندامونه ئې
پيوسته وي او په اپريشن سره ددې اندامونه د يوبل نه جدا کول
ممکن نه وي نو سوال دادې چې ددې بنځې وجود د دوؤ بنځو
مجموعه ده نو ددې نکاح به څنګه کولې شي. په دې کې درې
صورتونه ممکن دي

دواړه د يو سړي په نکاح کې ورکړې شي، په ديکې قباحت دادې
چې يو سړي په نکاح کې به دواړه جمع شي.او قران کريم ددې نه

صراحتا ممانعت کړې دې

دوهم صورت دادې چې دواړه د جدا جدا سرو په نکاح کې ورکړې شي ددې قباحت د ړومبي صورت نه هم ډېر دې ځکه چې کله دوه ښځې يو ځای وي نو د خپلې ښځې نه علاوه د بلې ښځې سره د زنا امکانات پيداکيږي

دريم صورت دادې چې ددې بلکل نکاح او نشي مولانا اشرف علي تهانوي دې صورت ته ترجيح ورکړيده او بعض اهل علمو ړومبې صورت اختيار کړې دې [جديد فقهي مسائل ص ۱۵۲]

د جنس د تبديلۍ نه روسته احکامات

د جنس تبديلي د ښځې نه سړې جوړيدل او د سړي نه د ښځې جوړيدل حرام او موجب لعنت دې خو که چا داسې اوکړل او د هغه جنس تبديل شو او واقعي د ښځې نه سړې جوړ شو، نو د سړو احکامات به په دې باندې جاري کيږي او که د سړي نه ښځه جوړه شوه نو د ښځو احکامات به پرې جاري کيږي

[آپکے مسائل جلد ۸ ص ۴۰۴]

د شهوت کمونکې دوايانې

که چاته په ګناه کې د مبتلا کيدو يقين يا غالب ګمان وي نو روژه نيول ورته پکار دي په دې سره به شهوت کې کمې راشي، خو که څوک داسې نشي کولې او شهوت يکې ډير وي چې د زنا يره وي نو په دې صورت کې د جماع خواهش عارضي طور سره ختمولو يا کمولو دپاره د دوائي استعمالولو اجازت شته [علاج او معالجه کے شرعي احکام ص ۱۴۳]

په فرج کې ګوته داخلول

که یو سړي خپل خواهشات د ذکر نه علاوه په بل شي سره پوره کړي مثلا په فرج کې ئې ګوته وهي نو مفتي محمود الحسن صیب لکلي چې فرج د ګوتو د داخلولو او لویدلو ځای نه دی او ګوته د جماع آله نه ده. که دا سړې عنین (نامرد) وي جماع نشي کولې. د ښځې حق نشي اداکولې نو طلاق دې ورکړي دې دپاره چې هغه ځان ته بل انتظام اوکړي [فتاوی محمودیه جلد ۲۹ ص ۱۴۳]

په بیت الخلا کې خبرې کول

په بیت الخلا کې د قضاء حاجت د حالت نه علاوه هم خبرې کول صحیح نه دي مثلا څوک په بیت الخلا کې اودس کوي نو تسمیه او نورې دعاګانې به نه وایي دغه شان بغیر د ضرورت نه نوځي کول هم مکروه دي [فتاوی عثماني جلد ۱ ص ۳۱۳]

د طهر متعلق یو څو بنیادي خبرې

د طهر حقیقت: د طهر معنی په لغت کې پاکي ده او د شریعت په اصطلاح کې د حیض او نفاس په مقابلې کې پاکې ته طهر وائي. یعني چې کله په یوه ښځه د حیض او نفاس حالت نه وي نو د پاکې مودې ته په شریعت کې طهر وائي.

دطهر موده: د طهر کم نه کمه موده پینځلس ورځې او پینځلس شپې (۳۲۰ ګنټې) دي او د زیاتې مودې څه حد نشته ددې وجې نه که چرته د پینځلسو ورځو شپو نه زیاته څومره موده د حیض او نفاس رانشي هغه پوره موده به په طهر (پاکي) کې شمارکیږي.

د طهر قسمونه

د طهر بنيادي توګه سره دوه قسمونه دي: طهر صحيح، طهر فاسد.
بيا د طهر فاسد دوه قسمونه دي: طهر تام، طهر ناقص
طهر صحيح: د حيض د دوه وينو يا د حيض او نفاس د وينو په مينځ کې که د پاکۍ موده پينځلس ورځې اوشپې يا ددې نه زياته وه او دپاکۍ په درې ورځو په شروع مينځ او اخر کې د استحاضې وينه نۀ وه نو د پاکۍ داسې مودې ته طهر صحيح وائي.
د طهر صحيح مثال: يوې ښځې ته څلور ورځې وينه راغله بيا شپاړس ورځې ورله هيڅ وينه رانغله بيا څلور ورځې وينه راغله نو د شروع او اخر څلور څلور ورځې به د حيض شمارل کيږي او په مينځ کې شپاړس ورځې به د طهر صحيح شمارل کيږي.
د طهر صحيح حکم: دادی چې ددې طهر د وجې نه دواړه وينې جداجدا شمارل کيږي او دا ښځه به د طهر په اعتبار سره معتاده (عادت والا) وي.
طهرفاسد (تام): د حيض د دوه وينو يا د حيض او نفاس د وينو په مينځ کې د پاکۍ موده د پينځلسو ورځو او شپو يا ددې نه زياته وي خو دپاکۍ ددې ورځو په شروع مينځ يا اخر کې د استحاضې وينه هم راغلې وي يا ددې طهر مخکې او روسته راتلونکې دواړه وينې يا په دواړو کې څه وينه صحيح نه وي نو دپاکۍ داسې موده طهر فاسد تام شمارل کيږي (د دېته حکمي پاکي هم وائي.
د طهر فاسد تام مثال: د پاکۍ په شروع کې د استحاضې وينه وي لکه مبتدا (چانه چې اول ځل د حيض وينه راغلې وي) دېته پولس

ورځې وینه راغله او بیا تر پینځلسو ورځو پورې رانغله په دې صورت کې لس ورځې د حیض دې او شپارس ورځې د پاکۍ دي چې په شروع کې ئې یوه ورځ د استحاضې ده. لهذا ددې شپارسو ورځو طهر ته طهر فاسد تام ویل کیږي

د طهر فاسد تام حکم: ددې طهر د وجې نه دواړه وینې جداجدا شمارل کیږي خو ددې د وجې نه ښځه د طهر په اعتبار سره معتاده (د عادت والا) نه جوړیږي یعنې دا طهر د راتلونکې ځل دپاره عادت او معیار نه دې.

طهر فاسد ناقص: دې طهر ته طهر متخلل هم وائي د حیض د دوه وینو یا د حیض او نفاس د وینو په مینځ کې دپاکې موده د پینځلسو ورځو او شپو نه کمه وي نو دیته طهر فاسد ناقص او طهر متخلل وائي.

د طهر غیرمتخلل مثال: یوې ښځې ته څلور ورځې وینه راغله بیا دیارلس ورځې وینه رانغله بیا پنځه ورځې وینه راغله نو په داسې صورت کې به د شروع نه تر اخره پورې مسلسل دره ویشت ورځې د وینې جاریکیدل شمارل کیږي او په مینځ کې چې په کومو دیارلسوورځو کې ظاهراً وینه نه ده راغلې هغه به د وینې دجارې کیدو په حکم کې وي لهذا په دې صورت کې به د قاعدې مطابق کتلې شي چې څومره ورځې د حیض جوړیږي: استحاضې اوهم ددې مطابق به عمل کیږي

د طهر متخلل حکم: ددې طهر د وجې نه دواړه وینې جداجدا نه شمارکیږي بلکې د شروع نه تر اخره پوره د یوې وینې مسلسل جاري کیدل شمارل کیږي او نه دا طهر د بیا دپاره معیار او عادت جوړیدې شي بلکې دیته طهر مجازا ویلې شي ورنه په شرعي

اعتبار سره د دم متوالي (مسلسل وینې) په حکم کې دی

د حمل ساقط کولو نه روسته د راتلونکې وینې حکم

د حمل ساقط کېدلو درې صورتونه دي:

(۱) **مستبین الخلقه**: که حمل په داسې حالت کې ساقط شوې وي چې ټول اندامونه یا یو اندام مثلاً ویښتان، نوکان، او ګوتې وغیره ئې جوړ شوې وي نو دېته مستبین الخلقت وائي ددې حکم د ژوندي ماشوم په شان دې یعني ددې نه روسته راتلونکې وینه به نفاس شمارل کیږي

(۲) **غیر مستبین الخلقت** چې د کوم حمل اندامونه نه وي جوړ شوي هغه ته غیر مستبین الخلقت وائي ددینه روسته راتلونکې وینه نفاس نه دې بلکې حیض یا استحاضه ده، یعني هغه وینه که د حیض د کمې مودې درېو ورځو نه کمه وي یا ددینه زیاته وي او د طهر تام نه روسته راغلې وي نو حیض به وي ورنه استحاضه به وي

(۳) **مشتبه الخلقت** که حمل په داسې حالت کې پریوتو، چې د اندامونو جوړیدو یا نه جوړیدو ئې څه پته نه لګي او په دواړو صورتونو کې اشتباه وي نو دیته مشتبه الخلقت وائي حکم ئې دادې چې که حمل د څلورو میاشتو یا ددینه د زیاتې مودې وي نو د اسقاط نه روسته وینه به د نفاس وي او که حمل ددې نه د کمې مودې وي نو بیا به حیض یا استحاضه وي.

یعني که دا وینه د حیض د کم مدت درېو ورځو او درېو شپو نه کمه یا زیاته وي او د طهر تام نه روسته راغلې وي نو حیض به وي ورنه استحاضه به وي، او که د حمل د مودې علم نه وي نو ددې به حکم کې تفصیل دې.

یعني که دیوې ښځې عادت په حیض کې لس ورځې اولس

شپې؛ ۲۴۰ گهنټې، او په طهر کې شل ورځې او شل شپې ۴۸۰ گهنټې، وي او د نفاس موده نې څلویښت ورځې او شپې؛ ۹۶۰ گنټې وي او ددې حمل اتفاقا د حیض په ورځو کې په رومبې ورځ ساقط شي او وینه جاري شي نو د وینې د جاري کیدلو د ابتدا نه واخله تر لسو ورځو او شپو پورې به دا ښځه ناپاکه شمارل کیږي ځکه چې به دې ورځو کې صرف دوه احتماله دي چې دا ورځې به یا د حیض وي او یا د نفاس ځکه که دا حمل مستبین الخلقت وي نو دا ورځې به د نفاس شمارلې شي او که غیر مستبین الخلقت وي نو دا ورځې به د حیض شي او په دې دواړو حالتونو کې یعني د حیض او نفاس په حالت کې په ښځه مونځ کول نه فرض دي او نه صحیح دي چې کله لس ورځې او شپې پوره شي نو دا ښځه به غسل اوکړي ځکه چې اوس د حیض اکثره موده ختمه شوې ده او اوس ددې خبرې امکان شته چې دا ښځه پاکه شویده ددې نه روسته شل ورځې او شل شپې به صرف په اوداسه سره مونځ کوي خو په مونځ کې به په شک سره وي ځکه چې په دې ورځو کې د طهر سره سره د نفاس هم امکان شته ددې نه روسته لس ورځې او لس شپې به یقینا مونځ پریگدي ځکه چې په دې ورځو کې صرف دوه امکانات دي چې دا ورځې به یا د حیض وي او یا د نفاس ددې نه روسته به غسل اوکړي ځکه چې اوس ددې دویم حیض او نفاس دواړو اکثره موده ختمه شوې ده، او تر شلو ورځو او شپو پورې به مونځ کوي او که مسلسل وینه راځي نو دغه شان به لس ورځې د حیض او شل ورځې د طهر حساب کولې شي.

او که په اتفاق سره حمل د حیض د تولو ورځو (لسو ورځو او شپو) تیریدلو نه فوراً روسته ساقط شي، نو دا اسقاط نه روسته به شل

ورځې او شپې صرف په اودس سره مونځ کوي ځکه چې په دې ورځو کې دوه امکانات دي چې دا ورځې به یا د طهر وي او یا د نفاس، بیا به لس ورځې اوشپې صرف په اودس سره مونځ کوي خلاصه دا شوه چې په کومو ورځو کې د حیض یا نفاس یقین وي په هغو ورځو کې به مونځ نه کوي او چې په کومو ورځو کې به حیض او طهر یا نفاس او طهر کې شک وي نو په دیکې به شک سره مونځ کوي او د طهر د یقین په صورت کې به په یقین سره مونځ کوي

د حیض او استحاضې بیان

(۱) هره میاشت کې چې کومه وینه د مخکې له طرفه ښځې ته راځي هغې ته حیض وائي کمه نه کمه موده ئې درې ورځې او شپې ده او زیاته نه زیاته موده یې لس ورځې او شپې ده که چاته د دریو ورځو شپو نه کمه وینه راغله هغه د حیض نه دې بلکې استحاضه ده. د څه بیمارۍ د وجې نه به وي او که د لس ورځو نه زیاته وه نو هغه هم استحاضه ده. [بهشتي زیور ص ۱۲۵]

(۲) که درې ورځې پورې شوې خو درې شپې نه دي پوره شوې لکه د جمعې په سحر وینه راغله او د اتوار په ماښام بنده شوه بیا هم دا حیض نه دی حواله بالا

(۳) د حیض په موده کې سره زیړه. شنه او خاورو پشان کوم قسم وینه چې هم راغله دا ټوله د حیض ده. چې تر کومه پورې مالوچ بالکل سپین شوي نه وي چې ایخې شوي مالوچ بالکل سپین شي

نو اوس به حيض نه پاکه وي

دنهو کالونه مخکې اود پينځوپينځوس کالو نه روسته حيض نه راځي ددې وجې نه د نهه کالونه مخکې اود پينځه پنځوس کالو نه روسته چې کومه وينه راځي هغه استحاضه ده اوس د ۵۵ کالو نه روسته چې کومه وينه راشي که هغه بالکل سره ياتوره وي نو حيض دې او که شنه زيړه يا خاورينه رنګ والا وي نو استحاضه ده . البته که دغې ښځې ته د ۵۵ کالو نه مخکې زيړه . شنه يا خاورينه رنګ والا وينه راتله نو په دې عمر کې به هم حيض وي او که د عادت خلاف داسې وينه راغلې وي نو استحاضه به وي

يوه ښځه چې د هغې عادت مقرر نه وي کله څلور ورځې کله اوه ورځې وينه راځې کله لس ورځې هم راځي نو دا ټوله وينه د حيض ده داسې ښځې ته که کله د لسو نه زياته وينه راشي نو کتلې به شي چې دينه مخکې مياشت کې څومره حيض راغلې ژ بس دومره ورځې به حيض وي او بقيه استحاضه .

يوې جينۍ اول ځل وينه اوليده نو که لس ورځې يا ددې نه کمه وي نو ټوله د حيض ده. او که د لسو نه زياته راشي نو لس ورځې حيض دې او زياتي استحاضه ده.

د دوه حيضونو په مينځ کې د پاکې موده کمه نه کمه پينځلس ورځې ده. او د زيات هيڅ حد نشته نو که د څه وجې نه حيض نه راځي نو چې څومره وينه حيض نه راځي هغه ټوله به د پاکۍ زمانه وي

او که يوه يا دوه ورځې وينه راغله او پينځلس ورځې پاکه وه بيا يوه يا دوه ورځې وينه راغله نو په مينځ کې پينځلس ورځې د پاکې زمانه ده.

د حمل په زمانه کې چې کومه وینه راځي هغه هم حیض نه دي
استحاضه ده برابره خبره ده چې څومره هم وي.
د بچي پیدا کیدلو په وخت کې د بچي راوتلو نه مخکې چې کومه
وینه راځي هغه هم استحاضه ده، بلکې ترکوم پورې چې د نیم بچي
نه زیات نه وي راوتلې تر هغه پورې به دا وینه د استحاضې وي.
د حیض په زمانه کې مونځ او روژه نیول صحیح نه دي البته دومره
فرق دې چې مونځ بالکل معاف وي قضا ئې نیشته او روژه معاف نه
ده بلکې روسته به ئې قضا اداکوي.
که په فرض مونځ کې حیض شروع شو نو هغه هم معاف دې.
که د مونځ په اخري وخت کې حیض راغلو او تر اوسه ئې مونځ نه
دې کړې بیا هم دا مونځ معاف دی.
که عادت کې پنځه ورځې وې او وینه په څلورو ورځو بنده شوه نو
غسل به اوکړې او مونځ کول هم واجب دي
خو تر کومه پورې چې پینځه ورځې نه وي پوره خاوند به ورسره
صحبت نه کوي کیدلې شي چې بیا وینه راشي.
یوې ښځې ته د دریو ورځو د وینې راتلو عادت وي خو یوه میاشت
داسې اوشول چې درې ورځې پوره شوې خو وینه بنده نشوه نو اوس
به غسل نه کوي او نه به مونځ کوي که پوره په لس ورځو یا ددې نه
کمه وینه بنده شوه نو ددې تولو ورځو مونځونه معاف دي، او
داسې به ویلې شي چې عادت ئې بدل شو او که یولسمه ورځ هم
وینه راغله نو اوس معلومه شوه چې د حیض ئې صرف درې ورځې
وې بقیه استحاضه ده، نو غسل به اوکړي او د اوو ورځو مونځونو
به قضا راوړي
که پوره لس ورځې اوشپې وینه راغله او داسې وخت بنده شوه چې

صرف د و مره وخت شته د مونځ په وخت کې چې صرف یو ځل الله اکبر اووائي نو د مونځ قضا واجبه ده.

چې کله وینه د سورې نه بهر راشي او په څرمن اولګي بیا به حیض شروع کیږي که چا په فرج کې مالوچ ایخي وي نو ترکومه چې وینه به بهر طرف ښکاره شوي نه وي نو حیض به نه شروع کیږي

د پاکې ښځې په خپل فرج کې مالوچ کیښوده چې سحر شو نو د حیض وینه پرې لګیدلې وه. نو چې کله ئې وینه اولیده حیض به شمارل کیږي.

د حیض په وخت کې په فرج کې مالوچ کیښودل د خوانې باکرې دپاره مستحب دي او ثیبې دپاره د حیض په حالت کې سنت او د دې نه علاوه د پاکۍ په حالت کې مستحب دي.

که یوې ښځې ته د درد یا بل څه علامې ته د حیض راتلل معلوم شول خو تراوسه وینه د فرج په بهرنۍ حصه څرګنده شوې نه ده. نو داسې صورت کې مونځ پریخودل جائز نه دي

مبتداء هغه ښځې ته وائي چې په ژوند کې ورته اول ځل حیض راغلې دي

معتاده: کومې ښځې ته چې د تیرشوي عادت موافق حیض راځي هغې ته معتاده وائي.

ناسیه: کومه ښځه چې د خپل حیض او طهر یا صرف د حیض عادت هیر کړي دیته ناسیه وائي. خاله ، مضله او متحیره هم ورته وائي.

د عادت یا ساتلو طریقه

هرې ښځې ته که مبتدا وي که معتاده د خپل حیض او طهر عادت ورته یاد ساتل پکار دي او ددې طریقه داده چې مثلاً په دریم رمضان په ورځ د چارشنبې ۱۱:۲۰ باندې د حیض وینه شروع شوه. او په اتم رمضان د پیر په ورځ سحر ۸:۲۵ باندې ختمه شوه ددې نه روسته بیا په بنځویشتم رمضان د زیارت په ورځ سحر لس بجې حیض شروع شو او په دیرشم رمضان په ورځ د منګل ماښام پورې جاري ؤ نو ګویا ددې ښځې د حیض عادت څلور ورځې دولس ګنټې او پینځه منټه دي او د طهر عادت ئې اولس ورځې یوه ګنټه او پینځه دیرش مینټه دي.

ددې بیان مطابق هرې ښځې ته که معتاده وي او که مبتده، د خپل حیض او طهر عادت ورته یاد ساتل او محفوظ کول ضروري دي

[خواتین کے مخصوص پاکی وناپاکی کے احکام ص۳۲]

ترجمه

العبد الضعیف فضل امین حقاني بداره الفاني

واسال الله ان یجعله خالصة لوجهه الکریم

نیازی کتب خانہ